

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 74125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVI. Ч. 35. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 25-го ЛЮТОГО 1969 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, FEBRUARY 25, 1969 No. 35. VOL. LXXVI.

ПРЕЗИДЕНТ НІКСОН З НАГОДИ 75-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ВИСОКО ОЦІНЮЄ УКРАЇНСЬКИЙ ВКЛАД У РОЗБУДОВУ АМЕРИКИ; ВЕРХОВНИЙ АРХИЄПИСКОП КАРДИНАЛ ЙОСИФ ЛИСТОВНО, А МИТРОПОЛИТ АМВРОЗІЙ ОСОБИСТО БЛАГОСЛОВЛЯТЬ ПРАЦЮ УНС; СЕНАТОР ЮЗИК ПІДКРЕСЛЮЄ РОЛЮ УНС У ЗБЕРЕЖЕННІ УКРАЇНСТВА В НОВОМУ СВІТІ

Сенатор Павло Юзик

75-РІЧНА УКРАЇНСЬКА ТВЕРДИНЯ В НОВОМУ СВІТІ

ПРОМОВА НА ЮВІЛЕЙНОМУ БЕНКЕТІ В НЮ ЙОРКУ 22-го ЛЮТОГО 1969 Р.

Сенатор Павло Юзик

Для шановних американських гостей й для молоді, що вже слабо розуміє по-українськи я говорив офіційною англійською мовою. Головну промову до Вашої святочної громади на цьому ювілейному бенкеті 75-річчя Українського Народного Союзу виголошу офіційною мовою основників Вашого Союзу — рідною українською мовою, що я навчився на степах Канади від моїх дорогих родичів, в українській школі й церкві й дещо виправив в університеті Саскачеванському. По-українськи я коротко говорив два рази в Канадійському Сенаті і знаю, що деякі наші посли скажуть кілька речень в українській мові в Канадійському Парляменті. Бувший прем'єр-міністер Канади, Іван Діфенбейкер, все до українців говорив дещо в їхній мові, як також інші прем'єри й провідники англо-саксонського походження, а теперішній прем'єр-міністер П'єр (Петро) Трудо післав письмо по-українськи, вітаючи IX Конгрес Українців Канади минулого жовтня. Значний відсоток нашої молоді в Канаді говорить по-українськи й пізнавши багатство української культури, ця молодь горда здобутками свойого народу. Ми вважаємо, що українська мова це також канадійська мова, а українська культура це прекрасна складова частина в скарбниці загальної канадійської культури. Вірю, що американські українці можуть уживати подібний підхід і здобути більше признання в кругах освітньо-наукових і політичних, що тільки могло б скріпити серед нашої молоді український дух і українство, яке немало причинилося до розбудови З'єднаних Стейтів Америки й Канади.

Провідникам і членству

(Закінчення на стор. 3-ій)

ПРИВІТАННЯ ВІД ПРЕЗИДЕНТА НІКСОНА

THE WHITE HOUSE
WASHINGTON
February 21, 1969

My warm congratulations go out to the members of the Ukrainian National Association as you observe the 75th anniversary of your founding. One of the finest aspects of American life has been the ability of so many people of different creeds, races and national backgrounds to work together in the public interest. None have contributed more to this success than the members of your own organization.

I am happy to salute the boundless talent, energy and diligence by which our citizens of Ukrainian descent have enriched our country's heritage. And I am deeply grateful for the role your membership has played in encouraging and strengthening the finest of Ukrainian traditions in America.

Please accept my best wishes for the years ahead.

RICHARD NIXON

ПРИВІТАННЯ ВІД ПЕРВОІЄРАРХА

Первоієрарх Української Католицької Церкви, Блаженніший Верховний Архиєпископ Кардинал Кир Йосиф, який очолює Почесний Ювілейний Комітет УНСоюзу, надіслав з Ватикану таке привітання з нагоди 75-річчя УНСоюзу, що було відчитане під час Ювілейного Бенкету в Ню Йорку 22-го лютого 1969-го року:

Слава Ісусу Христу!

Ватикан, дня 8 лютого 1969

Високодостойні Збори!

Не маючи змоги взяти особисто участи у Ювілейних Святкуваннях 75-річчя Українського Народного Союзу, прохаю прийняти мій сердечний привіт і глибоке бажання, щоб цей Ювілей став граничним стовпом, не лише в творчості й діянні Українського Народного Союзу, але також і українського громадянства в Америці, в його діяльності та досягненнях. Нехай це буде водночас і збиранням та зосередженням всіх українських сил в Америці до дальшої праці на добро нашого Народу і Церкви.

Хвала і слава за минуле, а на майбутнє гідні досягнення у нових виднокругах.

Благословення Господнє на Вас!
† ЙОСИФ,
Верховний Архиєпископ і Кардинал

ПОНАД 600 РЕПРЕЗЕНТАНТІВ ЗОРГАНІЗОВАНОГО УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ В ЮВІЛЕЙНОМУ БЕНКЕТІ УНС В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — „Мої гарячі ґратуляції для членів Українського Народного Союзу з нагоди відзначування 75-річчя його заснування одн з найкращих аспектів американського життя полягає в тому, що люди в ррізних віровизнань, рас і національних походжень можуть працювати у публічному інтересі. Ніхто більше не причинився до цього успіху, як члени Вашої власної організації" — написав президент Ричард М. Ніксон у привітальному листі з нагоди 75-річчя Українського Народного Союзу, що його відчитала на влаштованому з цієї нагоди Ювілейному Бенкеті в готелі Коммодор в Ню Йорку в суботу, 22-го лютого ц.р., представниця Уряду ЗСА на цьому Бенкеті, асистентка секретаря виховання, здоров'я і доброчинности Патриція Райлі Ґітт. Благословення для УНСоюзу і його членства переслав з цієї нагоди Первоієрарх Української Католицької Церкви Блаженніший Верховний Архиєпископ Кардинал Йосиф Сліпий, що його оваційно прийняли приявні на цьому бенкеті понад 600 репрезентантів зорганізованого українського життя в Америці і Канаді. Благословення особисто передав Митрополит Українців Католиків в ЗСА Високопреосвященніший Кир Амврозій, у приявності Стемфордського Владики Преосвященнішого Кир Йосифа Шмондюка. Голова Консисторії Української Православної Церкви в ЗСА ВПреосвященніший Архиєпископ Мстислав і Шикаґівський Єпископ Преосвященніший Кир Ярослав переслали письмові привітання. Особисте привітання та палку промову виголосив Сенатор Павло Юзик з Канади, а особисті привітання ювілятові склали чолові репрезентанти трьох інших братських союзів: головний предсідник Українського Робітничого Союзу п. Антін Батюк, головний предсідник Союзу Українців Католиків „Провидіння" впреп. о. шамбелян Мирослав Харина та заступник головного предсідника Української Народної Помочі п. Лев Футала.

Як 75 років тому радісно повідомила „Свобода" старовинним українським словом про створення першої крайової братерської української організації в Америці — „Свершашися", так і тепер, через три чвертьстоліття, у сам день створення УНСоюзу, 22 лютого — пролунало це слово в оновленій формі: „Сталося!" Понад 600 репрезентантів Українських Церков, членства Українського Народного Союзу, чільних представників організованого українського життя у ЗСА і Канаді, багато молоді взяли участь у Ювілейному Бенкеті УНСоюзу, відзначаючи Діямантовий Ювілей організації, найбільщої у вільному світі, створеної колись руками і центами піонерів та священиків, покликаних лупати скалу недолі, убогости і беззахисности. Перед такою, за висловом Івана Франка, скалою, опинились понад 75 років тому українські поселенці в Новому Світі, без знання мови, без фінансів, навіть без національного імени. Нині, на Ювілейному Бенкеті УНСоюзу в залі готелю „Коммодор" на 42-ій вулиці кожний присутній з радістю відчув, що й він був співтворцем великої

(Закінчення на стор. 3-ій)

ПЕРЕГОРНУЛАСЬ СТОРІНКА ІСТОРІЇ СІМОХ З ПОЛОВИНОЮ ДЕКАД

ПРИВІТАЛЬНЕ СЛОВО ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА УНС ЙОСИПА ЛИСОГОРА ПІД ЧАС ЮВІЛЕЙНОГО БЕНКЕТУ В НЮ ЙОРКУ 22-го ЛЮТОГО 1969.

Ваші Ексцеленції!
Достойна Пані Ґітт!
Достойний Сенаторе Юзик!
Всечесніші і Всечесніші Отці!
Достойні Гості, Пані і Панове!

Маю велику честь і приємність привітати Вас в імені Головного Уряду Українського Народного Союзу на цьому його Діямантовому Ювілейному Бенкеті.

Сьогодні вранці, як зійшло сонце, перегорнулась остання сторінка книжки сім з половиною декад історії Українського Народного Союзу, що був створений щодо дня точно 75 років тому у пенсильванійському місті Шамокіні.

В другій половині минулого століття у щораз більшій кількості почали причалювати до гостинних берегів Америки українські імігранти. Вони були бідні, без освіти, незнані. Вони покидали рідну, але не свою землю та їхали далеко за море в пошукуванні волі, людської гідности та кращого життя для себе і своїх родин. Історія не була ласкава для їхнього народу. Чужі тирани, силою і насильством захопивши їхній край, безпощадно визискували їхню землю і їхній нарід, нівечили всі його зусилля поліпшити свою долю, відбирали йому все, включно з його національною назвою. Це останнє гірко відбилося і на імігрантах у Новому Світі, бо їх тут часто ідентифікували з їхніми гнобителями в Старому Краю. Я певний, що й між нами сьогодні є такі, що самі зазнали такої гіркої долі та могли б про неї посвідчити.

Аж одного дня наші молоді імігранти у своїй прибраній батьківщині зійшлися разом. Їх притягала і єднала спільна недоля та спільна спадщина: їхня українська мова, їхня релігія, їхні традиції. Їхнім головним бажанням було поліпшити свою долю та зберегти ці свої традиції, стати самовистачальними. Справа виховання і освіти, потреба здобути собі належне місце в нових обставинах, бажання подбати про дешеве забезпечення, необхідність опіки над потребуючими, хворими, вдовами і сиротами, встановлення своїх релігійних установ та мобілізація допомоги рідним у Старому Краю були їхніми головними цілями. А для виконання цих завдань треба було організації. Природнім результатом того було створення Українського Народного Союзу. Від 22-го лютого 1894-го року цей наш Союз виконує ці завдання та служить нашому народові із замітним успіхом. Я певний, що дещо на цю тему Ви почуєте під час цього Бенкету від наших достойних промовців.

Проте, хоча багато з наших досягнень заслуговують на признання, наша місія ще далеко не завершена. Як етнічна група, ми все ще є жертвою деякої дискримінації. Двері до багатьох з тих виховних, господарських чи політичних можливостей, що їх має ця країна, для наших людей все ще і не завжди відкриті на повну ширину. Нашу історію постійно перекручують, а наші брати в Україні все ще перебувають в ярмі чужих тиранів.

Ми не можемо і не смісмо погодитись з таким станом. Це є лиха, проти яких ми мусимо боротись, мобілізуючи до цього всі наші сили і ресурси.

Під час сьогоднішніх святкувань 75-ліття Українського Народного Союзу та під час подібних святкувань у багатьох містах З'єднаних Стейтів Америки і Канади впродовж року, присвятімо себе знову боротьбі проти цих несправедливостей і лих, що існують у наших країнах та в світі, щоб усі люди жили на волі і в добробуті, як рівні і брати!

Митрополит Кир Амврозій

ЗГАДАЙМО ПРО МИНУЛЕ, ЩОБ СКРІПИТИ НАШІ ДУХОВІ СИЛИ НА МАЙБУТНЄ

ВІТАННЯ З БЛАГОСЛОВЕННЯМ ДЛЯ УНСОЮЗУ НА ЮВІЛЕЙНОМУ БЕНКЕТІ В НЮ ЙОРКУ 22-го ЛЮТОГО 1969 Р.

„Пане тостмайстре цього Ювілейного Бенкету, Пане Президенте Верховної Екзекутиви УНС, Високопреосвященні Владики, Представники різних товариств й організацій, Високоповажані Гості ,Святкова Громадо!

Дякую за запрошення на це діямантове ювілейне торжество Батька Українського Народного Союзу, який є сином Української Церкви; тому, що організування перших відділів відбувалось при наших церквах і при помочі нашого духовенства. Тому мило мені сьогодні взяти участь у цьому торжестві.

ВПреосв. Митрополит Кир Амврозій Сенишин

Пройшовши сідмесятип'ятилітній шлях, годиться дещо згадати про минуле, щоб скріпити наші духові сили на майбутнє. Нашу українську спільноту можна поділити на дві групи: на оптимістів і песимістів.

Згідно з енциклопедичною дефініцією, оптиміст є така людина, що пройнята бадьорістю, життєрадістю і вірою в краще майбутнє; не звертаючи уваги на труднощі, завжди йде вперед. А песиміст є пройнятий відчаєм і зневірою у майбутнє, стративши віру у свої сили, і всюди і на все дивиться через чорні окуляри. Один гуморист дуже влучно окреслив оптиміста і песиміста, використавши швайцарський сир. Як під час вечері у ресторані подали швайцарський сир, то оптиміст дуже хвалив якість цього сира, кажучи, що сир є дуже добрий, а песиміст нарікав, дивлячись тільки на діри в сирі, а не на сир. Відповідно до його роздумування, якщоб не було тих дір, то було б більше сира.

Оптимістом був Тарас Шевченко. Не зважаючи на його каторжні терпіння й страждання закріпощеного українського народу, він твердо вірив у кращу будучність нашого народу, кажучи:

„Ми віруєм Твоїй силі
І Слову живому,
Встане правда, встане воля,
І Тобі одному
Помоляться всі язики
Во віки, во віки"

Наш галицький соловій М. Шашкевич, що розбудив національне сумління в Західній Україні, був оптимістом і других накликував до оптимізму, кажучи:

„Відкинь той камінь,
що ти серце тисне,
Дозволь в той сумний тінь
Хай свободоньки
сонічко заблисне,
Ти не неволі син"

Богдан Лепкий, будучи оптимістом, перестерігав песимістів. Він закликував їх словами:

„Не скигліть як діди
,Бідні ми нещасні',
Вирятують нас з біди
наші сили власні".

Дуже драматично підкрес-

(Закінчення на стор. 3-ій)

ПРЕЗИДЕНТ НІКСОН ВІДВІДАВ БРЮССЕЛЬ, МАВ ВІДЛЕТІТИ ДО ЛОНДОНУ

Брюссель. — Президент Р. Ніксон прибув в минулу неділю 23 лютого ц. р. о год. 2-ій попол. до столиці Бельгії Брюсселю — за західньо-европейським часом була тоді 8 год. вечора. Президента привітали на летовищі король Бодуен, члени бельгійського уряду з прем'єром Ґастоном Ейскенсом у проводі, члени американської амбасади й штаб НАТО з генеральним секретарем НАТО Бронзіо Манліо. Король Бодуен дякував Ніксонаві за його ініціятиву у проведенні цієї подорожі по Західній Европі, а Ніксон у короткій відповіді покликався на президента Вудро Вільсона, який 50 років тому прибув до Бельгії також в пошукуванні миру. Тодішня спроба Вільсона — казав Ніксон — не вдалася, але людство вимагає дальших зусиль знайти шлях до тривкого миру. Церемонію привітання Ніксона старалася без успіху закаламутити мала група демонстрантів, які кричали „Ніксон до дому!". Президент Ніксон від'їхав з королем до королівського палацу на першу ділову розмову. На понеділок ,були передбачені відвідини Ніксона в головній кватирі НАТО та дальші ділові наради з бельгійськими державними мужами. В понеділок о год. 5 попол. Ніксон мав відлетіти до Лондону. Вівторок був призначений для нарад з британським прем'єром Гаролдом Вільсоном і розмови з лідерами опозиційної Консервативної партії, обід у королеви Єлисавети та зустріч з представниками англійського громадянства. В середу о год. 9 ранку Ніксон відлетить до столиці Західньої Німеччини Бонну, а в четвер він відвідає, разом з канцлером Куртом Кізінґером, Західній Берлін. З Західнього Берліну Ніксон полетить в четвер до Риму, де на летовищі привітає його президент Джузеппе Сараґат, — наступного дня Ніксон відлетить до Парижу де буде до неділі полудня, після чого вернеться до Риму задля відвідин у Ватикані. Після розмов з Папою Павлом УІ Ніксон в неділю пополудні відлетить назад до Вашинґтону.

В товаристві Ніксона знаходяться загалом 18 осіб, з державним секретарем Віллямом Боджесом та Генрі Кіссінґером у проводі та коло 200 журналістів. Перед відлетом з Вашинґтону Ніксон заявив, що він не має на увазі нікого в Европі повчати, ані накидати провідницьку ролю Америки, а хоче тільки слухати европейських лідерів, які їх погляди на сучасні міжнародні справи і на можливості тривкого мира. Ніксон звернув увагу, що Европа за останніх 20 років радикально змінилася — економічно, політично і мілітарно. Ніксон перестерігав, щоб не очікувати ніяких сензаційних подій від його подорожі та негайної розв'язки міжнародних проблем. Він підкреслив, що перед будь-якими розмовами з „противниками Америки" треба осягнути „згоду від приятелів". Ніксона прощали на летовищі у Вашинґтоні, його дружина і старша дочка, члени Уряду, обопартійні лідери з Конґресу та амбасадори.

У ЛЬВОВІ МҐБ УВ'ЯЗНИЛО АРХИЄПИСКОПА ВЕЛИЧКОВСЬКОГО, ПЕРЕВОДИТЬ МАСОВІ АРЕШТИ СВЯЩЕНИКІВ І МОНАХІВ

Філядельфія. — Український католицький щоденник „Америка" подає з віродостойного джерела, що 27-го січня 1969-го року совєтська поліція (МҐБ) ув'язнила у Львові ВПреосв. Кир Василя Величковського, ЧНІ, Львівського Архиєпископа Української Католицької Церкви. Владика пішов того дня сповідати одну жінку в її домі. Поліційні аґенти прийшли туди за ним, забрали його й повели до його мешкання, в якому перевели докладну ревізію. А заарештувавши Архиєпископа, сказали до присутніх: „Більше його не побачите". У той день совєтська поліція ув'язнила у Львові також інших українських католицьких священиків, прізвища яких ще не устійнено. Кажуть, що півтора місяця перед арештуванням Архиєпископа Василя Величковського, ЧНІ, зголосився в нього один чоловік, який назвав себе туристом. Він говорив по-французьки й представився, як священик. Заявив, що приїхав з туристичною групою і, мовляв, з доручення Ватикану хоче поінформуватися про діяльність переслідуваної Греко-католицької Церкви в Україні. Сказав, що ці інформації передасть Ватиканові, а для автентичности хотів це мати їх на письмі. Згодом виявилося, що це була провокація, що це не був турист, а просто перебраний аґент МҐБ. За кілька днів після цих відвідин Архиєпископа Кир Василя Величковського, ЧНІ, викликало МҐБ на переслухання. Йому показали його записки, що їх передав „туристові" — провокаторові. По ув'язненні Владики совєтська поліція почала переводити ревізії у мешканнях українських католицьких священиків у Львові та в інших галицьких містах. У Станиславові члени комуністичної партії, діставши наказ від МҐБ, розносили до мешкань Сестер-монахинь, маючи їх список, друковані летючки, в яких вимагається від них, щоб не приймали в себе священиків; не ходили на Службу Божу; не хрестили і не намовляли до сповіди. За переступлення цих заборон грозить кара трьох років в'язниці й позбавлення усіх громадянських прав.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 9118.
Supscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.
Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Проти „обмеженої суверенности"

Віденський кореспондент „Ню Йорк Таймсу" Тед Шульц подав у своєму широкому дописі з 19 ц. м. огляд зросту антисовєтських настроїв у сателітних країнах. Інвазія в ЧССР і проголошена на її виправдання совєтська доктрина про „обмежену суверенність" країн „соціялістичної співдружности" — породили глибокий фермент, який не піддається совєтським погрозам і проявляється в одвертих демонстраційних актах.

Югославський президент Тіто і румунський президент Чаушеску у спільній заяві публічно відкинули тезу „обмеженої суверенности", яка в практиці дає Москві „право" втручатися у внутрішні справи „соціялістичних" країн. Румунія відмовилася зірвати дипломатичні взаємини з Ізраїлем і демонстраційно вислала туди свою культурну місію. На з'їзді італійської комуністичної партії в Римі оваційно вітали представника чеської компартії, що боронив той демократизаційний курс політики, проти якого Москва вислала свої танки. Найбільша у вільному світі італійська компартія підтримала принцип невтручання у внутрішні справи чужих держав, тим самим затаврувавши поведінку Москви супроти ЧССР. Хоч східньонімецькі, польські і мадярські комуністи офіційно солідаризуються з СССР щодо Чехо - Словаччини, народи і партійні низи в усіх тих державах ненавидять свого московського „опікуна".

Було наперед відомо, що совєтська окупація ЧССР виявиться Пірровою перемогою. Ворожа до Москви реакція не обмежиться сателітними країнами та компартіями у широкому світі. Цей фермент вже тепер існує в компартії СССР. Недарма названий угорі американський кореспондент висловлює здогад, що Тіто й Чаушеску мали на увазі вплинути своєю „бунтарською" поставою і на внутрішні відносини в СССР. Що й казати про настрої в уярмлених Москвою народів. Це ті щілини в ніби все ще могутній імперській фортеці, які можуть довести до її розвалу.

Ген. Микола Капустянський

Із смертю генерал-полковника Миколи Капустянського, що його поховано в Мюнхені 24-го лютого ц. р., зійшов на 90-му році життя в могилу один з останніх могікан української визвольної війни-революції, веденої з участю також високих старшин колишньої царської армії. Професійний військовик, підполковник російського Генерального штабу, він включився з початком революції 1917 року в український визвольний рух — був начальником штабу Першої української дивізії ген. Павла Скоропадського ще на так званому Південно - Західньому фронті, був делегатом на 3-ій Український Військовий З'їзд у Києві, що вимагав негайного проголошення Української Народної Республіки, став шефом Оперативного відділу в штабі Дійової Армії УНР.

Все своє життя, за української Визвольної війни та після неї, під час першої і другої еміграції сл. п. Микола Капустянський був активним військовиком-громадянином, писав фахові твори з ділянки воєнної історії і тактики, але водночас брав діяльну участь в громадському й політичному житті. На еміграції, співпрацюючи близько з полк. Євгеном Коновальцем, ген. М. Капустянський включився в засновану Є. Коновальцем Організацію Українських Націоналістів, якій залишився вірним до кінця свого довгого життя. Водночас він залишився вірним ідеї Української Народної Республіки, і тому став першим керівником військового ресорту у Виконавчому Органі Української Національної Ради.

На службу у відродженій українській державі, чи за УНР чи за Гетьманату, зголосилось було багато також не українців. Микола Капустянський був із старого українського роду, був сином священика, вихований в козацькій традиції. Коли провалиться совєтська тюрма народів і воскресне українська держава, повториться той історичний процес: будуватимуть її численні українці, тепер в рядах совєтської армії й у різних професіях, зголосяться на службу українській державі багато не-українців. Такі, як Микола Капустянський, служитимуть за зразок високої фаховости, зразкової громадської здисциплінованости, непохитної чесности, незламної вірности Україні.

СКОРИСТАЙМО З БОЖИХ ЛАСК ПІД ЧАС СВЯТОГО ВЕЛИКОГО ПОСТУ

ПАСТИРСЬКЕ ВЕЛИКОПОСНЕ ПОСЛАННЯ НА 1969 РІК КИР АМВРОЗІЯ СЕНИШИНА, ЧСВВ АРХИЄПИСКОПА І МИТРОПОЛИТА ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКОГО УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ У ЗСА

Вістка про модерне чудо в медичній науці і хірургічній справності оббігла увесь світ, голосячи про перше успішне перещеплення серця умираючої людини в організмі живого чоловіка в Південній Африці, 3 грудня 1967 року. Від того часу перещеплено коло ста сердець у живі людські організми. З перших двадцятип'яти осіб, що прийняли нове серце, тільки двоє найдовше жило. Перший чоловік жив вісімнадцять днів, а другий коло десяти місяців. Поміж новішими пацієнтами є також один священик в Парижі, який одержав нове серце, досі живе і служить Божественну Літургію.

Перещеплювання серця з одного людського організму до другого має ще багато перепон до успішного продовження людського життя. Може в майбутності знайдеться розв'язка для хворих сердець. З набутого досвіду лікарі ствердили, що нове серце не спричиняє смерти, тільки інша невідома перешкода від живого організму не дозволяє перещепленому серцю нормально діяти. З цієї причини перещеплене серце перестає пульсувати, а людина перестає жити.

Під час святого Великого Посту Христова Церква, як добра мати, пригадує своїм духовим дітям, що Бог Отець вклав живе серце Свого Сина, а нашого Господа Ісуса Христа, в організм умираючого людства, щоб дати людям нове надприродне життя тут, на землі, та й у вічності. З Божого Об'явлення і з вчення Христової Церкви знаємо, що Син Божий став чоловіком не тільки для однієї особи, але для всіх людей, для всього людського роду, і не тільки на короткий час туземного життя, але на цілу вічність. Прихід Божого Сина на землю підкреслює правду, що Ісус Христос, беручи на себе людську природу, дав нам Своє Божественне ж и т тя. Серце Христове стало нашим духовим серцем. Свята віра вчить нас, що Христове Серце завжди успішно діє. Але із життьового досвіду знаємо, що ми кволі люди й можемо недописати у відношенні до Серця Христового. Грішна душа може відкинути діяння - ласку Христового Серця. Ми можемо стримати його пульсування в духовому житті через переступлення Божих законів та заперечення Його святої волі. І це відкинення співпраці з Божественним Серцем спричиняє духову смерть у нашому надприродному житті. Господь не спричинює духової смерти в нашій душі, бо Він не хоче, щоб ми грішили. Згідно із словами Святого Письма: „Усяка мерзота Господеві осоружна" (Сірах 15:13). „Нікому не велів Він бути нечестивим, нікому не дав Він дозволу грішити" (Сірах 15:20). Відповідальність за духову смерть в нашій душі спадає на нас самих. Тому Божественний Лікар, Ісус Христос, перестерігає нас словами: „Яка користь людині, як цілий світ здобуде, а занапастить власну душу?" (Мат. 16:26). Також святий Апостол Павло перестерігає переступників Божих Заповідей словами: „Не обманюйте себе! Ані розпусники, ані ідолопоклонники, ані перелюбники, ані розгнуздані, ані чужоложники, ані злодії, ані зажерливі, ані п'яниці, ані злоріки, ані грабіжники — Царства Божого не доступлять" (І Кор. 6:9-10).

Тож під час святого Великого Посту підім за голосом Божественного Спасителя, що кличе нас: „Чувайте й моліться, щоб не ввійшли у спокусу, бо дух бодрий, але тіло немічне" (Мат. 26:41). Молімся за себе, свою рідню, друзів, приятелів, наших душпастирів, є п и с копів, Христового Намісника. Пам'ятаймо в наших молитвах про тих, що страждають поза залізною заслоною. Творім діла милосердя. Невіжу навчім, сумніваючим подаймо добру раду, сумних потішмо, кривду терпеливо зносім, образу із серця прощаймо; за вмерлих молімся, поділімся дочасними дарами з тими людьми, що потребують помочі живучи на скитальщині чи поза залізною заслоною. Така діяльність у відношенні до наших ближніх буде запорукою, очевидним доказом, що в нас діє Христове Серце, яке запевнює нам вічне життя. Скористаймо з Божих ласк під час святого Великого Посту, про який Апостол каже: „Ось тепер час сприятливий, ось тепер день спасіння" (2 Кор. 6:2).

До вас Високопреподобні і Всечесні Отці Душпастирі звертається перший Христовий Намісник св. Петро словами: „Тож пресвітерів з-поміж вас заклинаю я — сам пресвітер і свідок мук Христових і співучасник слави, що має об'явитись: пасіте довірене Вам Боже стадо, доглядаючи за ним не примусово, а добровільно, по-Божому" (1 Петро 1:1-2).

До всіх церковних громад кличе св. Петро: „Будьте тверезі і чувайте! Противник ваш, диявол, ходить навколо вас, як лев ревучий, шукаючи, кого б пожерти. Противтеся йому, сильні вірою, відаючи, що таких самих страждань зазнають і брати ваші скрізь по світі. А Бог усякої благодаті, що вас покликав до вічної своєї слави у Христі, Він сам, коли постраждасте трохи, вас удосконалить, утвердить, змiцнить, утривалить" (1 Петро 5:8-10).

Дорога Молоде! Послухай спасенних слів Верховного Апостола: „Так само ви, молоді, коріться старшим. А всі ви одягніться в покірливість одного супроти одного. Бог бо гордим противиться, а покірним дає благодать. Смиріться, отже, щоб Він підняв вас угору своєчасно.

(Закінчення на стор. 3-ій.)

Мих. Килимник

ЦЕЗАРИЗМ У ЧЕРВОНОМУ КИТАЇ

Куритиба. — Згідно з офіційними п о в ідомленнями Пейпінгу, в червоному Китаї успішно закінчується „культурна революція", апотеозою чого буде скликання давноочікуваного партійного з'їзду. Ті ж офіційні джерела зазначають, що наслідком „культурної революції" створиться в країні такий устрій, який стане зразком для наслідування в усьому світі. „Хвали мене, моя губонько!" — тільки таке можна сказати з приводу вихвалянь китайської комуністичної пропаґанди.

Тим часом на думку пересічного китайського громадянина, одного з „700 мільйонів громадян країни Сходу Сонця", нічого путнього в червоному Китаї протягом минулих років не досягли. І навіть вийнятково високий урожай рижу не пощастило повністю зібрати якраз через оту „культурну революцію".

Мао Тсе - тунґові, безперечно, вдалося приборкати комуністичну партію та її ватажків — аж до самої гори ієрархічної драбини. В зв'язку з цим пригадуються сталінські чистки, які мали ту саму ціль, що й китайська „культурна революція". Комуністична партія Китаю стала тепер мовчазною і слухняною, тому без найменшого ризика для Мао вирішено скликати її з'їзд.

Головний китайський бонза, маючи перед очима приклад СССР, збагнув, що найбільш критичним моментом для кожної комуністичної країни є зміна її диктатора. Він добре врахував, що було по смерті Леніна, а потім Сталіна, і, не бажаючи по своїй смерті поповнити власною персоною історичний смітник, ужив енерґійних запобіжних заходів". Чимало років він віддав на створення власної комуністичної теорії, яку уклав у формі стислих відповідей на питання. Це все загально називається „мисленням Мао Тсе-тунґа", суворо догматичним від початку й до кінця. Мільйони молодиків, переважно студентів та учнів середніх шкіл, покликано „здійснювати вчення Мао".

Маоїстські догми зфанатизовані молодики втокмачували в голови всім і кожному: керівникам партійних організацій, робітникам, селянам... Ця „перевиховна робота" йшла впарі з побиттями багатьох осіб, а то й фізичним знищенням їх, з руйнацією а р хітектурних споруд, а потім транспорту і промислових об'єктів. Високі й середні школи не працювали, а їх викладачів „культурні революціонери" примушували вивчати догми Мао. В країні постав хаос, що відсунув Китай на кілька років назад. Та догматизм з цим не рахується.

Були спроби поширити „культурну революцію" і на реґулярне військо, однак військові провідники до того не допустили. Командувачі армій, зокрема в тих провінціях, де виготовляється та зберігається атомова зброя, кілька разів криваво розправилися з „культурними революціонерами".

Тоді щодо війська Мао застосував зовсім іншу тактику — „невтралізував" його і надав йому право „кореґувати" дії червоної ґвардії, тобто „культурних революціонерів". Так, принаймні, було з охороною врожаю, транспорту, важливих промислових об'єктів, де червоній ґвардії вкорочувано руки. Саме завдяки військові Китай уник анархії, а може й громадянської війни.

В процесі „культурної революції" Мао пішов ще далі: призначений ним військовий міністер Лін - Піяо став шефом також червоної ґвардії, і „культурним революціонерам" позбутися його не вдалося. Лін Піяо залишився на чолі червоної ґвардії і запровадив серед неї певну дисципліну.

Коли Мао переконався, що комуністичній партії, комуністичній організації молоді (червона ґвардія діяла окремо від комсомолу), державним органам та професійним спілкам уже в достатній мірі підрізано крила, запало рішення поволі згортати „культурну революцію", а самих „революціонерів" повернути до шкіл і до фабрик. „Революціонери не надто поспішали припиняти свою бурхливу діяльність, і тоді Лін - Піяо вдався по допомогу до війська. Таким чином „культурна революція" затихла.

Мао, ставши суперлюдиною червоного Китаю, сам особисто вибрав і призначив собі наступника. Ним став маршал Лін - Піяо, який в усьому погоджувався з Мао, визнав „мислення Мао" „найгеніяльнішим твором в усій світовій історії" і енерґійно заповзявся те „мислення" запроваджувати в життя. Отже, Лін - Піяо зі смертю свого вождя має автоматично перебрати всю повноту влади в червоному Китаї.

Чому Мао не вибрав у свої наступники власного сина? Мао від першої дружини, до речі доньки Сун Ят-сена і сестри дружини Чіянґ Кайшека, має одного сина, ментальністю дуже подібного до сина Нікіти Хрущова, Сергія, який прилюдно заявляв, що він політикою не цікавиться. Син Мао, як і син Хрущова, інженер і працює в одній із технічних установ червоного Китаю.

Проголошений черговий з'їзд комуністичної партії має прийняти новий партійний статут, в якому визнається абсолютну зверхність Мао Тсе - тунґа. Комуністична партія, як і всі інші організації в червоному Китаї, буде офіційно перетворена у виконавця наказів Мао. Таким чином „культурна революція" кінчається чистої води цезаризмом.

До цього годиться додати ще одне: з призначенням Лін Піяо на наступника Мао Тсе - тунґа до найбільшого голосу в червоному Китаї приходять керівні військові кола. Поза всяким сумнівом, з остаточним оформленням Лін Піяо військо стане першою силою, на яку спиратиметься диктатор. Комуністична партія відійде на другий плян, як вона вже була відійшла в розпалі „культурної революції", коли Мао спирався передусім на червону ґвардію. Отже, в червоному Китаї разом з цезаризмом приходить і влада військовиків, що, напевно, позначиться і на загальному міжнародному становищі.

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редагує: Д-р Михайло [illegible]

РЕВМАТИЧНА ГАРЯЧКА

Хоч усі похідні, які витворюють ревматичну гарячку, ще не повністю вивчено, відомо, що ця дуже поважна недуга має прямий зв'язок з інфекцією т. зв. бета гемолітичного стрептокока, отже заразною групою бактерій.

Захворювання від інфекції цієї бактерії викликає, одначе, не місцевий процес, як це буває при, наприклад, запаленні гландів від інших бактерій, а захворювання всієї системи, всього організму. Це гостра, запальна недуга без гнійного процесу, але з усіма симптомами інфекційної дії. Вона може бути різною щодо сили і наслідків, може часто повертатись, але завжди дає ускладнення в усій системі, зокрема поважно пошкоджує серце.

Наскільки важливо берегтися від ревматичної гарячки або тих недуг, які її провокують, свідчить факт, що 98% усіх серцевих захворювань людей до 20-го року життя в Америці — це захворювання ревматичного характеру. Хвороби серця від ревматичної гарячки вбивають більше молоді, як усі інфекційні хвороби, взявши разом.

Основна причина виникнення ревматичної гарячки — запалення горла внаслідок інфекції стрептококів. Звичайно тиждень-два перед тим дитина чи молода людина мала запалення горла, гландів або шкарлятину в такій або іншій формі, навіть у легкій, яку лікувалось, як „звичайне запалення". Здебільша пацієнти ще мають симптоми інфекції, зокрема дещо болить горло, хоч і видається, що „звичайна застуда" вже проходить.

Не в кожній людині чи дитині розвинеться ревматична гарячка, якщо вона мала раз чи кілька разів запалення горла. Але статистика показує, що при повторному запаленні горла з стрептококами до 7% дітей мають раніше чи пізніше ревматичну гарячку. Тут входить у процес вразливість на токсичний матеріял, який витворюється стрептококами. Вразливість ця буває різною у різних людей. Варто пам'ятати, що дорослі люди також не ґарантовані від цієї недуги, бо вони часто, перехворівши непомітно її в дитячому віці, можуть знову захворіти.

Після „звичайного запалення" горла, яке ніби проходить, у пацієнта підвищується температура, яка сягає навіть до 103-104 ступенів Фаренгайта. Голова сильно болить, пульс підноситься до 120-140 ударів на хвилину, в окремих суглобах відчувається біль і вони стають червоними і запухають. Найчастіше поражені стопи, коліна, суглоби рук і лікті. Іноді такий запальний стан суглоба проходить, але він негайно появляється на іншому суглобі. Приблизно у половини хворих витворюється т. зв. хорея, себто несвідомі і безцільні ритмічні рухи рук та ніг.

Обслідування пацієнта виявляє, як правило, міокардит, себто запалення серцевого м'яза, а також шуми в серці, що означають пошкодження серцевих вентилів. Часами буває запалення серцевої оболонки, т. зв. перікардит, іноді аритмія в праці серця. Поражені суглоби звичайно опухлі, болячі і їх рух майже неможливий. Високі — пульс і гарячка. Ляборaторні досліди включно з електрокардіограмою потверджують діягнозу.

Іноді вистачить лише одної атаки, щоб сильно пошкодити серце. Часами, одначе, така атака проходить за 4-6 тижнів без особливих наслідків, або ж ці наслідки неможливо зразу відкрити. Все ж за деякий час така людина може знову мати інфекцію горла, і атака ревматичної гарячки повториться. Цим разом вона буде сильнішою, і за другим або третім разом таки напевно поразить серце.

Тож при всякому запаленні горла, яке супроводиться високою гарячкою, болями, опухами суглобів, високим пульсом, загальною кволістю та сильним упадком сил, — необхідно шукати лікарської допомоги, щоб виключити можливість стрептококової інфекції, що може дати початки ревматичної гарячки або вже самий процес цієї гарячки. Ігнорувати „звичайного запалення" горла ніколи не слід.

Лікування ревматичної гарячки нескладне. Вживається в основному пеніциліни або інших антибіотиків, протизапальних ліків, а часами навіть кортизону для втихомирення процесу. Але раз уже діягнозу ревматичної гарячки поставлено, хворого, як правило, лікарі тримають на певній дозі пеніциліни або подібного ліку довгими роками, щоб запобігти новій інфекції стрептококами, яка може поновити атаку ревматичної гарячки. Діти звичайно тримаються на дозах антибіотиків щонайменше до 21 року життя, а часами довше, навіть до середнього або старшого віку.

Профілактичні ліки можна набути за мінімальні кошти з поміччю організацій для поборювання ревматичних недуг, які одержують субсидії від держави. Основна ціль такого продовженого лікування і профілактики — зберегти якнайширші круги громадянства від поважних недуг серця, що є наслідком ревматичної гарячки.

М. Л-а

ОЛЬГА БАСАРАБ

(6)

На прохання автора цих рядків д-р Василь Дмитріюк подав письмовий спогад про свою участь в ексгумаційній комісії. Ось відпис цього спогаду:

„Місяця лютого в днях 12-13 1924 року в польській в'язниці у Львові при вул. Яховича була замордована і під чужим прізвищем поляками похована на Янівськім кладовищі бл. п. Ольга Басараб. Коли українське громадянство м. Львова та родичі про це довідались, то зажадали через своїх адвокатів ексгумації тіла похованої для опізнання і лікарських оглядин. Рівночасно звернулись вони до Української Парляментарної Репрезентації в Варшаві з проханням прислати до Львова українського посла - лікаря для оглядин тіла замордованої. Як відомо, українське населення Галичини вибори до Сойму в 1922 році бойкотувало і своїх послів у Варшавському соймі не мало, а групку кс. Ількова*), вибрану поляками, своїми послами не рахувало.

„Я був одиноким послом-лікарем в у к р а ї н с ькому клюбі, бо другого нашого посла-лікаря д-ра М. Пирогова ще перед тим польська влада позбавила польського громадянства і уневажнила його посольський мандат.. Я і був делеґований Українським клюбом до Львова в справі бл. п. О. Басарабової.

„Прибувши до Львова, я зупинився в „Народній Гостинниці", куди (як було умовлено) до мене зголосився адв. д-р Володимир Бачинський. З ним разом ми направились на кладовище. Тут вже були д-р М. Панчишин, ще якийсь адвокат, прізвища якого не пам'ятаю. Чи були при цьому родичі замордованої — не пригадую. Ми були допущені до мертвецького будинку, де на столі лежало голе тіло покійної. На тілі бл. п. О. Басарабової (так опізнали її) були численні знаки побиття — синяки. „Як по-бестіяльськи катована була!" — промовив тихо д-р М. Панчишин, з яким я цілком погодився. Ані секції, ані протоколу оглядин не було зроблено.

„Коли ми вийшли з будинку ,то почули на кладовищі гамір і голосні крики. То українська молодь, переважно студенти, урядили протестаційну д е монстрацію. Посилені наряди поліції розганяли демонстрантів, багатьох арештували і арештованих немилосердно били. Передавали, що такі масові арешти з побиттям арештованих відбуваються і на провінції, поза Львовом.

„Під проводом українських адвокатів подався я до головної поліційної комендатури у Львові, де, показавши свою посольську леґітимацію, гостро запротестував проти масових арештів українців, а головно проти катування арештованих.

„Повернувшись до Варшави, я здав звіт зі своєї місії до Львова в Українському клюбі.

„В цілій тій справі бл. п. О. Басарабової була подана в Соймі інтерпеляція. Чи була яка відповідь на нашу інтерпеляцію і який був зміст відповіді — тепер я точно не пригадую.

Бувший посол до польського уставодавчого Сойму — каденції 1922-1927 рр. д-р Василь Дмитріюк."

(Спогад писаний у Боффало 14 березня 1968 р.)

Тіло Басарабової перенесено тоді до нової могили при головній алеї Янівського цвинтаря. На цьому новому похороні промовляли — між іншими — о. пралат Куницький і тоді ще студент Софронів-Левицький. На новій могилі поставлено згодом пам'ятник, який стоїть досьогодні. В 2-му числі „Жіночого Світу" за 1966 рік поміщено спогад одної пані ,яка їздила в Україну, відвідала могилу Басарабової і склала на ній квіти. Вона свідчить, що могила в доброму стані. Чиясь рука завжди кладе на неї свіжі квіти.

Після смерти Басарабової відбулись масові арешти, і то не тільки у Львові. Підставу для арештування деяких осіб дали знайдені у Басарабової під час ревізії матеріяли. Багато арештованих згодом звільнено, бо не було достатніх даних для обвинувачення. Акт обвинувачення вручено 10-ом особам 24 грудня 1924 року. Обвинуваченими були: Василь Коваленко, Андрій Мельник, Євген Зиблікевич, Ірина Вахнянин, Богдан Зелений, Микола Білянський, Федір Воробець, Михайло Гац, Франц Осип Штик, Григорій Лихолат.

Процес над цими підсудними відбувся щойно в березні 1925 р. Головним закидом в акті обвинувачення був шпіонаж. Найвища кара в цьому процесі була 4 роки тюрми. Дістав її Андрій Мельник, якого „всипав" Василь Коваленко і якого арештовано 10 квітня 1924 року.

Про процес „басарабівців" докладно пише Зиновій Книш у книжці „Власним руслом" — стор. 146-162.

А р е ш т о в а н и й Андрій Мельник був приділений до тієї самої камери, в якій сиділа Ольга Басараб. Про свої спостереження в тій камері розказав він згодом двом своїм співв'язням, з якими сидів разом. Були це Богдан Зелений і Михайло Бажанський.

Згідно з розповіддю Михайла Бажанського Андрій Мельник знайшов на стіні тюремної камери напис: „Умираю замучена, помстіть! Ольга Басараб". Над цим написом були слова з вірша Богдана Лепкого:

„За кров, за сльози, за руїну
Верни, верни нам Україну!"

Про цю цитату згадують обидва співв'язні. Слова Лепкого були вириті нігтем. Чи вирила їх Ольга Басараб, тяжко сказати, бо почерк цих слів інший від почерку слів „Вмираю замучена".

Крім того Андрій Мельник знайшов у сіннику закривавлену жіночу сорочку з монограмою О. Б. Обидва співв'язні подають по-різному те, що сталося з тією сорочкою. Згідно з версією Б. Зеленого Андрій Мельник передав сорочку разом із своєю брудною білизною своїй нареченій на волю, але сорочка була сконфіскована. За версією М. Бажанського в'язничний сторож запримітив, через вікно в дверях, як Андрій Мельник оглядав сорочку, увійшов до камери і відібрав її.

Обидві розповіді вміщені у книжці Зиновія Книша „Власним руслом" на стор. 130-134. З цього джерела зачерпнули ми їх зміст. Розповідь Богдана Зеленого була вміщена в цій книжці вперше, а розповідь Михайла Бажанського скоріше в його таки книжечці „Як згинула Ольга Басараб", виданій 1941 р. в Празі.

---

*) Отець Микола Ільків (за відомостями ЕУ) нар. в р. 1890. Був послом до польського Сойму в каденції 1922-28. Кандидував за підтримкою поляків від т. зв. Української Хліборобської Партії, хоч укр. громадянство в Галичині вибори бойкотувало. Був головою Укр. Хлібороб. Клюбу в Соймі. Суспендований сп. Хомишиним — був по 1928 році душпастирем в польській армії.

(Кінець)

ПОНАД 600 РЕПРЕЗЕНТАНТІВ...

(Закінчення зі стор. 1-ої.)

справи" — створення могутньої української братської організації, з її 88 тисячами членства, 35 мільйонами долярів майна, різносторонньою діяльністю для зміцнення країн нашого поселення, самого членства УНСоюзу і всієї української вільної спільноти, що й за океаном не забуває про здійснення великої мети — відновлення Української Держави.

О 6-ій годині вечора перед Бенкетом у сусідній залі відбулось прийняття-коктейль для запрошених гостей, членів Екзекутиви УНСоюзу, американських і канадійських представників, Владик і священиків Українських Церков. Багато з гостей на тім прийнятті, як і багато гостей у бенкетовій залі мали на грудях значки УНСоюзу, з символічним потиском рук на тлі зоряного і синьо-жовтого прапорів, а також ювілейні значки з нагоди 75-річчя щоденника „Свобода". Підвищення для почесної Президії було прикрашене квітами, національними прапорами України, Америки і Канади та великою кольоровою емблемою УНСоюзу.

О 7 г. 30 хв. вечора заля оплесками вітала членів Почесної Президії, які зайняли місця за двома підвищеними столами. Молодий співак-тенор Роман Осадчук, при фортепіяновому супроводі музичного керівника Метрополітальної Студії в Ню Йорку пяніста Джана Раєна, виконав Американський і Канадійський гимни, а потім заінтонував „Ще не вмерла Україна" — гимн Національно-Християнської України, підхоплений усіми присутніми.

З молитвою подяки і проханням благословення для всього членства УНСоюзу та його праці звернувся до Творця Митрополит Української Католицької Церкви у ЗСА Високопреосвященніший Амврозій Сенишин. „Історія УНСоюзу тісно переплелась з історією українців у Америці і Канаді", — сказав Митрополит Кир Амврозій, прохаючи Бога, щоб він благословив Провід УНСоюзу далі вести велику організацію згідно з Божими законами, на добро спільної справи. „Просимо Тебе, Боже, благослови членство УНСоюзу, благослови нашу молодь, щоб вона високо несла церковні і народні прапори" — лунало в залі, і до цих слів Митрополита особливо уважно прислухались молодь, її батьки, сиві піонери, здаючи собі справу, що все майбутнє УНСоюзу і всієї нашої спільноти в обох країнах залежатиме в недалекому майбутньому від сучасної української молоді.

З коротким привітальним словом українською мовою звернувся до присутніх головний предсідник Союзу-Ювілята Йосип Лисогір: „Сьогодні вранці, як зійшло сонце — сповнилося сім з половиною декад праці Українського Народного Союзу!" — з почуттям гордости і радости сповіщав п. Й. Лисогір про те, що „Звершилось!", закликаючи до дальшої праці й розбудови розпочатого 75 літ тому спільного всеукраїнського діла, на що заля відповіла тривалими схвальними оплесками.

Далі ведення бенкету перебрав тостмайстер адв. Іван О. Флис, який при відповідних нагодах промовляв то українською, то англійською мовами, даючи зразок двомовности українця в Америці, як потім у своїх промовах такий же зразок подали Митрополит Кир Амврозій і сенатор Канади проф. Павло Юзик; обом їм особливо подякував майстер церемоній адв. І. Флис за те, що знайшли час серед безлічі обов'язків і змогли прибути на цей Ювілейний Бенкет. До речі, Митрополит Кир Амврозій мав того дня відлетіти до Риму і відклав на день відліт задля участи у відзначуванні Діямантового Ювілею УНС.

Під час вечері майстер церемонії відчитував багато привітальних листів і телеграм, у тому від Верховного Архиєпископа Блаженнішого Йосифа, Кардинала з Риму, від Української Православної Церкви у ЗСА, від Української Євангельської Церкви, з підписом пастора Володимира Боровського, від Дієцезії св. Миколая в Чикаго, з підписом Кир Ярослава Габра, від багатьох центральних і місцевих установ. Усі ці привітання будуть вкоротці надруковані на сторінках „Свободи".

Після вечері, що закінчилась поданням морозива й тістечок з запаленою вишневою підливою, були представлені члени Почесної Президії, склад якої буде поданий в черговому числі „Свободи" у підписі під фотознімкою. Під час вечері влаштовано несподіванку Митрополитові Кир Амврозієві з нагоди його уродин піднесенням торта, подарунком та відспіванням усією залею Многоліття англійською і українською мовами.

З короткими привітами, з побажаннями найкращих успіхів на майбутнє Союзові-Ювілятові виступали згадані вже чолові репрезентанти трьох інших українських братських Союзів. З промовою, яку закінчив благословенням усіх присутніх та праці УНСоюзу на майбутнє, виступав перед від'їздом до Риму Митрополит Кир Амврозій Сенишин, закликаючи до творчої праці та оптимістичної віри в майбутнє та пам'ятати золоті слова поета В. Лепкого, що „врятують нас з біди наші власні сили". Промову - привіт виголосив Президент УККА проф. д-р Лев Добрянський, який, між ін., розповів про заходи у Вашингтоні для найкращої інформації Уряду президента Ніксона про становище на Сході Европи. По-англійськи і по-українському промовляв головний промовець на бенкеті сенатор Павло Юзик з Канади. Він привітав присутніх від імени 8 українських федеральних послів у Канаді, славив працю УНСоюзу для української спільноти в обох країнах — на добро справи визволення України, закликав плекати українську мову і традиції. Повний текст цієї промови поданий на іншому місці „Свободи". В англомовному „Українському Тижневику" буде надрукований повний текст промови представниці Уряду п-і Патрисії Р. Гитт, асистентки секретаря здоров'я, освіти і доброчинности, до речі — жінки, яка займає найвищий пост в Уряді президента Ричарда Ніксона. Вона, представлена п-і М. Душник, відчитала текст привітального листа від Президента Р. Ніксона до УНСоюзу з нагоди його 75-ліття, назвала Україну „Ірляндією Росії", виявляючи добре обізнання з боротьбою українського народу за свої природні і Божі права, закликала зберігати українські культурні традиції, розвивати далі УНСоюз, бо такого типу братські організації — це одна з головних остоїв американського життя; промовець пошанувала особливо українську мову, звертаючись по-українському на початку словами „Добрий вечір! та в кінці „Дякую!".

У мистецькій частині оплесками вдячности вітали присутні мистецьке виконання українських пісень та арій з різних опер, що їх виконував молодий співак-тенор із Метрополітальної Опери в Ню Йорку Роман Осадчук, із фортепіяновим супроводом Джана Района директора Метрополітальної Студії. Програма складалася з пісень і творів А. Гнатишина, М. Лисенка, Г. Доніцетті і кількох творів, виконаних на „біс".

Тостмайстер бенкету знову, під оплески присутніх, вітав багатьох визначних діячів та представників Відділів УНСоюзу, подякував членам Ділового Комітету.

Заключну промову виголосив довголітній касир УНСоюзу і тепер почесний член його Головного Уряду п. Роман Слободян, який переповів історію створення УНСоюзу та цитував слова Т. Шевченка про братолюбіє і братську співпрацю. Потім ред. А. Драган представив голову Наукової Ради ФКУ та професорського комітету українознавчих студій в Гарварді, проф. д-ра Омеляна Пріцака, який подякував УНСоюзові і всій громаді за підтримку у важливій праці для добра України в її боротьбі проти московсько-большевицького колоніялізму і закликав УНСоюз у його 75-річчя стати патроном українських студій в Гарвардському університеті, де буде далі розбудовуватись центр українознавчих студій, потрібних як вільнолюбній Америці, так і Нескореній Україні.

Заключну молитву провів репрезентант Української Православної Церкви в ЗСА Впреп. о. мітрат Артемій Селепина.

Так із вдячністю Богові за пройдений шлях впродовж 75 років та з надією на Боже благословення для дальшої праці закінчився великий ювілейний бенкет УНСоюзу. Після короткої перерви в залі готелю „Коммодор" розпочався побенкетовий баль, під звуки оркестри Йосипа Врубеля, який тривав майже до 2-гої г. ночі.

УНСоюз вступив у нове, четверте чвертьсторіччя діяльности. Численна участь у ювілейному бенкеті представників української і канадійської спільнот, членів урядів ЗСА і Канади, звичайного рядового членства із сотень Відділів УНСоюзу та висловлені щирі побажання й молитви за успіхи в дальшій праці виявили, що ця створена руками перших українських піонерів організація виросла на велику силу, на яку великі надії покладає вся українська спільнота не тільки у Америці й Канаді, а й у вільному світі та там, у далекій і завжди рідній Україні.

(л. п.)

ЗГАДАЙМО ПРО МИНУЛЕ, ЩОБ СКРІПИТИ НАШІ ДУХОВІ СИЛИ НА МАЙБУТНЄ

(Закінчення зі стор. 1-ої.)

лив оптимізм українських стрільців той самий поет в поемі „Напис на стрілецьких могилах". Дозволю собі підкреслити деякі думки з цієї поеми:

„Браття, знайте,
що ми не просили,
Ані ласки в кого,
ні пощади,
Лиш боролись,
поки стало в нас сили.
Це говоримо вам
для розради.
„Нам не жаль
ні життя молодого,
Що лягло, мов той квіт
під косою,
Ані мрій,
ні кохання палкого.
Що взяли ми
в могилу з собою.
„Нам не жаль,
бо лягли ми за діло,
Гідне жертви,
життя і кохання,
‚За Україну душу і тіло'
Ми не даром
співали з зарання".

Таким оптимістом були перейняті герої УПА та всі найкращі сини і дочки України, які не жалували свого життя для великої справи, тобто допомогти здобути волю Україні.

Сьогодні мило нам підкреслити, що наші переселенці прибували тут на землю Вашингтона з оптимістичним ентузіязмом. Вони під проводом першого українського Єпископа і духовенства організували церковні громади, народні товариства та інші культурні осередки.

Якщо в останніх 75 роках українці могли розбудувати з скромними засобами своє церковне і народне життя з етнічною українською культурою, церквами, школами, притулками для сиріт і старців; якщо ті українські оптимісти були спосібні створити об'єднання, які сьогодні розпоряджають для добра української спільноти мільйонами долярів, то майбутність наших Церков і наших братніх Союзів буде ще більш успішна, якщо оптимізм запанує в українській спільноті. Тому нам треба позбутися хворобливого песимізму в наших родинах, товариствах та церковних громадах. Яка користь для справи тільки плакати? Краще взятися до праці, посвятити свої таланти для церковної і народної справи.

Нехай цей діямантовий ювілей Українського Народного Союзу буде запорукою дальшого розвою і поступу у збереженні української етнічної культури зі всіми церковними і народними традиціями.

Хай Боже Благословення спочине на Вас!

Ген.-полк. Андрій Вовк помер у Новому Ульмі на 87-му році життя

Ню Йорк. — В неділю 16 ц.м. відбулася в православному соборі св. Володимира при 82-ій вул. у Ню Йорку Панахида за генерал-полковника Андрія Вовка, померлого 1-го лютого ц.р. в Новому Ульмі в Західній Німеччині.

Генерал Андрій Вовк народився 2 жовтня 1882 р. в селянській родині з козацькими традиціями на Полтавщині. Був професійним військовиком, який 1900 р. розпочав військову службу, в 1906 р. закінчив Чугуївську військову школу, брав участь у першій світовій війні, а з вибухом революції переводив українізацію в російській армії на румунському фронті. Був активним учасником української визвольної війни і займав різні командні становища в Армії УНР. Був командиром корпусу Залізнично-технічних військ, учасником Першого Зимового походу, командиром 4-ої Стрілецької дивізії і командиром Першої Стрілецької запорізької дивізії. На еміграції був членом екзильного уряду УНР, як військовий міністер в рр. 1921-1922, а також довголітнім керівником ресорту військових справ у Виконавчому Органі Української Національної Ради у Мюнхені. Водночас брав живу участь в громадському житті, однаково під час своєї першої еміграції в Польщі, як за свого перебування після другої світової війни на терені Німеччини.

Де Ґолль хоче ліквідації НАТО й Европейської Економічної Спільноти

Париж. — Вся західньо-европейська преса найбільше уваги присвячує сензаційному, офіційному повідомленню британського уряду, що французький президент Шарль де Ґоль накреслив британському амбасадорові у Франції Крісиоферові Сеймсові в минулу п'ятницю свій новий радикальний плян реорганізувати політично - економічні відносини в Европі. Де Голль — твердить британський міністер закордонних справ Майкел Стюарт — обіцяв включити Британію в західньо - европейську економічну систему, якщо теперішню Европейську Економічну Спільноту заміниться „Директоріятом" Британії, Франції, Західньої Німеччини й Італії з виключення Бельгії, Голляндії і Люксембургу, та якщо Британія погодиться, щоб НАТО „зникло". Французький уряд заперечив, наче б де Ґолль говорив таке, але британський уряд твердить, що французьке міністерство закордонних справ і сам де Ґолль потвердили вірність звідомлення, що його названий вгорі британський амбасадор приготовив для свого уряду після своєї одногодинної розмови з де Ґоллем. На цьому тлі настало нове загострення британсько - французьких взаємин. Британський міністер Майкел Стюард заявив, що Британія відкидає тезу де Ґолля, що приязнь і союз Британії з ЗСА є рівнозначні з підлеглістю Британії американському верховодству, та що Британія мусіла поінформувати своїх союзників про ту розмову. Становище Уряду ЗСА в цій справі „невтральне", себто Уряд мовчить і тільки півофіційно стверджує, що той британсько - французький спір це їх „внутрішня справа".

75-РІЧНА УКРАЇНСЬКА ТВЕРДИНЯ В НОВОМУ СВІТІ

(Закінчення зі стор. 1-ої.)

Українського Народного Союзу з нагоди 75-річчя існування й діяльности, в імені 8-ох теперішніх українських федеральних послів в Оттаві й того одинокого українського сенатора, що перед Вами, маю велику приємність і честь передати палкий український привіт, дати Вам і Вашій організації належне признання за велику творчу працю для добра народу та Вашої країни — й побажати всім Вам доброго здоров'я, сильного духа й найбільших успіхів у Вашій благородній праці скерованій до здійснення Ваших плянів і великих ідеалів українського народу, що включає відновлення Вільної Соборної Української Держави.

Святкування 75-річчя Українського Народного Союзу — це велика, багатомовна подія! Це три чверті століття творчого, надхненного життя найстаршої, найбільшої в українській діяспорі організації! Моїм завданням є освітлити всебічний розвиток, всебічну активність, сягнути до початків її творчої дії, важкої боротьби, трудів, завзятих змагань, що на етапі 75-літнього шляху дали нам велитенську твердиню-організаційну структуру економічного, культурного, суспільно-громадського характеру.

Творення українського життя в новому світі має виразні ідейні основи. Воно завжди було надхнене любов'ю до України, продиктоване тривогою за її майбутнє, вивершене бажанням праці та корисних вчинків які допомагають у здійсненні загальної програми і концепції українського буття, які вплетуть вічні вартості у розбудову країн поселення. Творчий дух українською людини був завжди живий у всіх закутках світу! Куди тільки не занесла її доля — вона скрізь творила своїми мозолистими руками, своїм творчим умом — пливуче життя, багате в духові й матеріяльні надбання! Вона шукала для себе дороги, вона прокладала каменярський шлях для нового життя, для реальних потреб!

Сьогодні з пієтизмом згадуємо творців ідеї, що створили Український Народний Союз. Викликаємо з темряви минулого світлі постатті: о. Івана Волянського, о. Григорія Грушки, о. Амброзія Полянського, й інші, що були творцями „Руського Народного Союзу" в Америці. З особливою пошаною згадуємо ім'я о. Нестора Дмитрова, що в 1897-му році був першим сівачем ідей Союзу в Канаді. Оце вони воздвигнули і дали початок історії Українського Народного Союзу.

Усім нам відомо, що ідейним виразником, хрищеним батьком УНСоюзу була газета „Свобода", яка появилася 15 вересня, 1893-го року. Вона протоптала перші стежини для великого росту Українському Народному Союзові. На одній дорозі, на спільних перехрестях зійшлись дві сили — „Свобода" і УНСоюз, що окрилені однією думкою, однією ідеєю пішли в народ, у гущу півсвідомих і часто неграмотних селян, робітників-емігрантів, яких життя занесло на простори чужих країн, далеко від рідної землі, шукати кращого життя.

Піонерська праця „Свободи" і УНСоюзу знайшли ентузіястів, які, починаючи з перших зборів Союзу, точно 75 років тому, 22 - го лютого 1894-го року в день „Батька нашої країни" Юрія Вашінґтона, в Шамокіні, Пенсилвенійського стейту, з першим предсідником Теодозієм Талпашем піднесли вгору прапор УНСоюзу. Його послідовники: Іван Ґлова, Юрій Хиляк, о. Антін Бончевський, о. Микола Стефанович, Константин Кирчів, Дмитро Капітула, Семен Ядловський, Теодор Грицей, Микола Мурашко, Дмитро Галичин і сьогоднішній головний предсідник Йосип Лисогір — широко розгорнули видавничу дію, організування Українських Народніх Клюбів, „Січі", читальні „Просвіти" — творення Центрального Українського Народного Комітету в роках 1912 до 1917 із завданням започаткувати тісний контакт з своїм народом на Рідних Землях, нав'язати ближчі зв'язки з американською пресою з метою кращого освідомлення наших поселенців із політичним життям країни. Для приспішення пропаґанди, для скоршого здійснення накреслених завдань організовано популярні віча, святкові імпрези, маніфестаційні здвиги, тощо. Із звітів Комісії виразно бачимо, яку всебічну працю й ролю у початкових етапах і до сьогодні сповняв Український Народний Союз. Він фактично керував й організував усі ділянки життя: УНСоюз був Господарською Радою, Просвітою, Рідною Школою, Центральною Репрезентацією назовні, Українським Конґресовим Комітетом, головним промотором поставлення в Вашингтоні чудового пам'ятника Тарасові Шевченкові, отже головним промотором всього громадського життя. Хоч Український Народний Союз мав усі дані, стати Центральним Українським Комітетом — він не монополізував вже тоді всієї праці й репрезентації для себе, беручи під увагу наявність існування інших організацій. Тому створював такі форми, які уможливлювали б йому якнайширше розвинути творчу дію і співпрацю для усіх. У свойому розвитку УНСоюз завжди придержувався цієї лінії співпраці і співдії з усіми українськими елементами.

У своїй історії УНСоюз прожив різні етапи, різні зудари, бурхливі часи. Але в усіх цих етапах американські й канадійські українці, об'єднані ідеєю УНСоюзу — були вірні визвольній боротьбі українського народу на Рідних Землях, були льояльними громадянами своїх країн поселення, розбудовували своєю наполегливою працею господарку цих країн і боролись за них, коли довелось їхнім арміям вийти на фронтові позиції світових війн в обороні свободи.

Велику мобілізаційну й консолідаційну ролю серед усіх українських елементів відограв УНСоюз, чого виявом був Український Народний Комітет у 1918 році під проводом о. Петра Понятишина. Постійна журба за перемогу України й українського народу в часах першої й другої світових війн, в часі визвольної боротьби Срібної Землі — Карпатської України — заставляли керівні чинники, а навіть цілі конвенції, включатись у допоміжну акцію й висилати поважні грошові пожертви на підтримку українських визвольних змагань.

На цей період припадає теж видавнича діяльність англомовних видань із метою спопуляризувати, науково угрунтувати й об'єктивно насвітлити та вирівняти правду про Україну, про її історичне минуле, й культурну спадщину, яку так жорстоко й тенденційно переплутано, окрадено та сфальшовано в найбільш поважних джерелах наукового західнього світу, який так часто попадав і ще попадає під впливи російської „наукової" псевдо-супремації. Такі видання як Історія України Грушевського, Українська Література Меннінга, Енциклопедія України, й інші праці в англійській мові, що уживані тепер загально в університетах і школах, піднесли українців на вищий рівень в очах чужинців і дали нашим поколінням родженим на цьому континенті могутню зброю оборонити свій народ і стримати асиміляцію, яка нівечить українську душу.

В часі другої світової війни, яка зрушила майже все людство до великого змагу за існування народів і людини, УНСоюз на очах усіх глядачів вийшов з лавровим вінком побіди, закваліфікувавши себе, як одну з найбільш патріотичних американських установ, гордо й непохитно зберігаючи свої українські національні ідеали й традиції.

Коли назріла проблема рятування українських скитальців, зорганізовано ЗУАДК — Злучений Український Американський Допомоговий Комітет, якому УНСоюз внасиґнував на допомогу скитальцям насамперед 7.500.00, дол. а опісля $2,500.00. Нова політична іміґрація до Америки й Канади по словам Дмитра Галичина „спричинила цілковиту зміну дотеперішнього життя американських українців". Ця найновіша еміґрація, хоч суто забезпеченева справа була для неї чужою, у значному проценті включилась у життя й діяльність УНСоюзу, чим приспішила великий його ріст, поширила форми його діяльності та поглибила його ідейний зміст. Сьогодні — це вже модерна братсько-забезпеченева українська організація, яка виросла в могутній економічно-громадський чинник і стала фундаментальною складовою частиною усього українського життя поза межами України. Новий предсідник УНСоюзу Йосип Лисогір своїми задумами і життьовим динамізмом не дозволяє залишатись цій організації позаду других, але постійно держить свою руку на пульсі організаційного життя УНСоюзу і заохочує увесь організаційний апарат до активної дії, до змагань, до поступової компетиції з іншими асекураційними компаніями, та до загального збільшення й розбудови.

Я старався стисло охопити найважливішу історичну суть УНСоюзу, накреслити символічно бодай яркими барвами пройдених ТРИ ЧЕТВЕРТИХ сторіччя творчої напруги й зусиль для добра своїх членів і добра загальної української справи, але я не мав би спокійного сумління, якщо не згадав би про свою Канаду й УНСоюз у Канаді.

Відомо, що перші початки УНСоюзу в Канаді знаходимо ще в 1916 року, коли в Торонті зорганізовано перший Відділ. Знаємо теж, що в 1937-му році відізвався Виндзор, але справжня активізація союзової праці в Канаді наступила щойно 1939 року на сході Канади, зі співпрацею Українського Національного Об'єднання, а 1943 року на заході, коли створився відділ у Вінніпезі.

Історія канадійського УНСоюзу має своїх носіїв, які відважно йшли степами, крізь крутіж вітрів і снігів та сонячну спеку, яким доводилось змагатись з підривом праці зі сторони противних людей, організацій та церков. Але висота ідейного розуміння справи в серцях цих перших піонерів союзового життя у Канаді, перемогла і зламала підривні протидії та випровадила союзовий віз на широкі простори Канади від Тихого Океану аж по Атлантик.

Павло Дуда, Володимир Гірняк, інж. Володимир Коссар і багато других із старшої еміграції дали початок у Канаді УНСоюзові і закріпили його в головних центрах у всіх провінціях Канади, в яких живе українська спільнота. Теперішній заступник головного предсідника, Богдан Зорич, своїми організаційними кампаніями і статутовим оформленням значно поширив ряди й членство УНСоюзу в Канаді. Сьогодні, це вже високозаавансована громадська інституція в Канаді з власним понад 9тисячним членством, кількамільйоновим майном, з 60-ма Відділами в 7-ох провінціях і 4-ма Округами.

Маючи перед своїм зором баланс таких активних трудів, що їх кожного дня прокладала організація УНСоюзу впродовж 75 років, маючи перед тим зором велитенську будову важливих досягнень із усіх найважливіших ділянок українського життя, то на заключення варто пригадати пророчі слова о. Григорія Грушки, основника УНСоюзу, які появилися в „Свободі" 1 листопада, 1893-го року, напередодні повстання організації — „ця думка, та мисль втілиться в діло, то грядучі покоління на вільній землі будуть дякувати і тихим, нелукавим словом згадувати нас, і наші могили заквічають квітами, политими сльозами радости й вдячности". Це сповнилося.

Дивлячись у майбутнє, в цьому ювілейному році, Український Народний Союз видвигнув ювілейне гасло: „У пошані до піонерів — лицем до молоді". Так, ми мусимо зберегти нашу молодь при українстві — ми хочемо, щоб вона включилася активно в українське громадське життя, в українську церкву й щоб вона плекала українську культуру й мову. Участь молоді буде залежити від підходу провідників. Муситься знайти міст між „старшим поколінням" і „молодшим поколінням" як також між „іміґрантами" і „родженцями" та між тими, що викликують „Україна понад усе", а тими, що кажуть, що „ми перше американці, або канадійці". Ці трудні питання можливо б розв'язати й знайти „золоту середину" тільки тоді, коли провідники візьмуть ініціятиву, зарядять серію розумних дискусій і зустрічей, договоряться і виберуть молодих та уродженців, які творять більшість населення, на певні відповідальні місця чи то у відділах чи у Головній Екзекутиві. Маючи інші „кращі атракції", молодь сама не прийде до українських організацій, яких вона вважає „старокраєвими й іміґрантськими". Отже, провідникам наших організацій треба шукати співпраці з молоддю, для добра тієї молоді й українського народу.

Ще коротке слово в справі молоді. УНСоюз зв'язався з Високошкільною Стипендійною Фундацією в Канаді (Higher Education Scholarship Foundation), щоб дати змогу українським родинам шляхом дрібних ощадностей забезпечити для їх дітей університетську або іншу високошкільну освіту. Ця фундація, зачартерована й контрольована урядом Канади, приймає дітей лише до 9-го року життя. Як президент цієї фундації щиро апелюю до родичів і хресних батьків, щоб забезпечили вищу освіту для своїх дітей, що для них було б найбільше добро; прошу звертатися до УНСоюзу по докладніші інформації. Це ще один поважний благородний проєкт УНСоюзу для добра українців.

На кінець, в Ювілейне свято — бажаю Українському Народному Союзові здійснення його всебічних перспектив у великих завданнях на користь і потреби української спільноти на північно-американському континенті. Хай високі ідеали й великі діла Шевченка й Вашінґтона будуть для нас вічним натхненням і священним дороговказом! З глибокою вірою в Бога, Церкву й Народ ідім непохитно вперед до кращого завтра.

28 лютого Аполло 9 починає 10 денний лет довкола Землі

Кейп Кеннеді, — Флорида. — В найближчу п'ятницю 28 лютого о год. 11-ій перед полуднем мають випускати в космічний 10-денний лет довкола Землі космічний корабель Аполло 9 який вперше випробоватиме і той космічний корабель, яким два астронавти полетять на Місяць, і який називається „місячним модулем". Коли вдасться цей лет, то астронавти в програмі Аполло 10 полетять аж до самого Місяця і зближаться до нього на 10 миль, але не будуть дотикатися його. Історичний лет до Місяця виконають астронавти Аполло 11, які започаткують лет 15 липня. В Аполло 9 полетять астронавти підполковник Джеймс МекДівітт і підполковник Дейвід Р. Скотт, обидва з летунства, та цивільний інженер Рассел Л. Швейкарт. Швейкарт ще не літав по космосі, а МекДівітт і Скот літали вже в програмі Джеміні. Всі ці три астронавти вже готуються до лету, що має початися в п'ятницю. Ракета Сатурн 5 має виннути їх 16 тонновий космічний корабель в космос. Полковник МекДівітт і Скотт мають 5-го дня кружляти довкола Землі і відлетіти на 100 миль в місячнім модулі від Аполло 9, в якому залишиться полковник Скотт, та пізніше знов об'єднатися з Аполло, як це буде після повороту з Місяця до матірнього корабля.

Софія Наумович

МИРОСЛАВ СКАЛА-СТАРИЦЬКИЙ — НЕ ЖИВЕ!

У понеділок 17 лютого 1969 року рознеслася по Парижі та його околицях жахлива в своїй неймовірності вістка: Маестро Старицький помер! Не хотілося йняти віри. Адже ще в суботу відбував він, як звичайно, свої лекції співу з учнями в залі Плєєль. Адже в неділю був на Службі Божій у соборі св. Володимира, а після неї, втертим звичаєм, постояв ще „під церквою" на розмовах з людьми, зокрема з хористами-співаками та з диригенткою пані Вірою Дратвінською. Адже був потому на обіді в панства Мельниковичів, щоб зі секретарем Українського Громадського Центрального Комітету обговорити велику програму, свята „Просвіти", що має відбутися в Парижі в травні ц. р. Адже відпровадила його біля 19-ої год. панна Дарка до метро...

Сл. п. Мирослав Скала-Старицький

Так, усе це було ще того самого пополудня, коли вечером у 21.30 год. залунав зловіщий дзвінок у канцелярії о. канцлера Левенця з повідомленням, що п. Мирослава Старицького відвезло рятункове поготівля до шпиталя, де він після півночі закінчив своє земне життя...

У понеділок вранці страшна вістка оформилася: на прохання д-ра Мусяновича, лікарі зробили обслідування і ствердили смерть від виливу крови в мозок у наслідку артеріосклерози та надто високого тиснення крови.

Проте, люди інакше інтерпретують цю ненадійну смерть: від смерти його дружини, Євгенії, наш співак був уже „не від світу цього". Він постійно ходив на цвинтар, він у сні нею снив, а на яві з нею розмовляв, — залишившись самітним у цій хаті, де ще так недавно, перед кількома місяцями, вони щасливо жили удвох...

Паризька громада, що спершу наче задеревіла від цього нового нещастя, поволі заворушилася, вилонила зі себе комітет, який має постаратися, щоб гідно віддати останню прислугу Покійному. Виявилося, що цей знаменитий організатор численних імпрез, — звичайно на велику скалю, — так же само зразково і точно впорядковував свої приватні справи, наче передбачаючи близький кінець. Так він і сказав після похоронів дружини: „щоб громада не мала зо мною клопоту" — тому й завчасу зробив завіщання та заплатив собі місце на кладовищі біля улюбленої дружини. Комітетові залишилося ще полагодити різні формальності та розіслати в світ повідомлення про цю гірку втрату, якої зазнала вся українська еміграція.

Про заслуги Покійного для української культури, ще рано говорити, — надто великий біль проймає, коли згадати, що його вже не стало поміж нами. Та й умістити бодай короткий нарис його творчого життя, — не під силу одній людині в одній статті. На це треба монографії, — яка повинна була появитися ще за його життя!

У цій монографії мусіли б забрати слово його вчителі та товариші, зокрема ж музикологи та знавці вокального мистецтва, музичні критики, тощо. У ній були б уміщені всі ці похвальні рецензії на знамениті критики, що супроваджали кожний його виступ, кожний концерт, кожну нову ролю в опері. А побіч були б чудові світлини з його театральних вистав у костюмах перших героїв світових опер, таких як „Фавст", „Ріголето", „Ловці перел", „Ромео і Юлія", „Сільські зальоти", „Батерфляй", „Міньйон", „Вертер", „Тоска" та багато інших у цілому біля 30 опер. Не могло б бракувати теж і театральних афішів, де прізвище Старицького завжди друкувалося товстим шрифтом і на першому місці, і де завжди стояло слівце „украініш", „юкреніен" чи „украняно". Нерідко ці афіші мали наші блакитно-жовті кольори... У цій монографії були б теж і програмки цих незліченних українських концертів, академій, фестивалів та його власних реситалів, бо ж він концертував у кожній країні нашого поселення на еміграції, розпочавши свою співацьку кар'єру ще в Україні, у львівській опері.

У свідомості необхідности видання такої монографії, — Український Громадський Центральний Комітет у Парижі вирішив призначити ці гроші, які мали б видати товариства і приватні особи на вінки, — на триваліший, нерукотворний пам'ятник для сл. п. Мирослава Скали-Старицького, а саме на його монографію. У надії, що всі друзі, приятелі й звеличники його таланту допоможуть Родині здійснити цей творчий задум, — так само, як за його життя спішили на його концерти і виступи, — УЦГКомітет започатковує збірку на цю благородну мету.

Хай же слава про українського співака на чужині — Мирослава Скалу-Старицького, що не тільки сам плекав українську пісню, але й нашу молодь її навчав — збережеться на віки для прийдешніх поколінь! А ця молодь із його Студії, що вспіла вже полюбити цю, найкращу в світі, українську пісню, — хай дорожить пам'яттю свого великого вчителя та продовжує його шляхетну місію! Хай вона не залишиться на півдороги, дарма, що його вже між нами не стало! Хай його великий, піонерський труд не піде на марне!..

Українська паризька громада вельми цінила свого визначного Члена, хоч і не завжди його розуміла. Про те свідчив його останній виступ на Святі Соборности 26 січня 1969 р. в залі Корто в Парижі. Численна публіка наче б відчула, що це його „лебедина пісня", виконана так майстерно і зворушливо, що не хотіла його випустити зі сцени. А він співав своїм божеським тенором „рідний край такий веселий, про рідний край такий сумний"... — якого так і не довелося йому побачити. Хай же французька земля заступить йому поки-що рідну!

Вічна і славна Йому пам'ять!

Совєти запросили Ніксона прибути до Москви

Вашингтон. — Совєтський амбасадор у Вашингтоні Анатолій Добринін, який в минулий понеділок відбув з своєї ініціятиви одногодинну розмову з президентом Р. Ніксоном, в ході тієї розмови запросив Ніксона прибути до Москви. Добринін саме вернувся був з двомісячного перебування в Москві. Також югославський президент Тіто запросив Ніксона прибути до Београду. Ті запросини були загальні і не говорили про ніяку конкретну дату. Зрештою, про зміст розмови Ніксона з Добриніним нічого не подано, за вийнятком загального ствердження, що Добринін інформував коротко Президента про совєтське становище до різних актуальних міжнародних справ і що Президент з свого боку зробив те саме щодо Америки.

о. Семен Гаюк

ДОКУМЕНТАЛЬНИЙ ОБРАЗ ЖАХЛИВОЇ ДІЙСНОСТИ

Олена Звичайна та Михайло Млаковий: „Ворог Народу" — повість у двох томах, стор. 468 і 471. Українська Видавнича Спілка. Лондон, 1966 р.

На канві життя однієї української родини автори дали яскравий, документальний образ жахливої дійсности: перманентних злиднів, переслідувань, знущань і... народовбивства.

Візерунок життєвої канви головного героя повісти Михайла Гриня починається з дитячих років в селянській хаті в одному з галицьких сіл під Перемишлем. Михайло вже хлопчиною допомагає своїм батькам в господарстві, добре вчиться в сільській школі а потім в перемиській українській гімназії, де і кристалізує свій національно-український світогляд.

Далі, перша світова війна, участь в українській армії, після програ якої на полях боротьби з численними ворогами не вертається до Галичини під кормигу Польщі, а опиняється у Києві під большевицькою окупацією.

Перемігши великі труднощі, стає студентом високої школи, в якій вселадно панує комуністична партія в парі з російським великодержавним шовінізмом. Михайло Гринь, як свідомий українець, ідеаліст і прихильник справжнього демократизму, відважно виступає в обороні історичної української правди. Так напр., на лекції професора марксиста Іванова, який, згадуючи про Україну, обминав навіть офіційну большевицьку назву УРСР, а вживав лише назви Малоросія, або „так звана Украіна" з наголосом на а, що заперечував окремішність української мови, вважаючи її лише малоросійським наріччям, що, врешті, пророкував, що на території совєтської федерації всі будуть розмовляти „на єдіном для всєх общепонятном язикє", згідно „с планом товаріща Леніна, дастігнута будєт асіміляція всєх народов на основє їх дружби", — дійшло до поважної суперечки Гриня з цим „професором" в приявності численного студентства.

Виступав Михайло Гринь і на студентських зборах проти явних надуживань комячейки, а особливо на загальних зборах студентів всіх шкіл м. Києва при розподілі харчових карток з американської допомоги т. зв. АРА. Львина частина з цієї допомоги йшла в пащу комуністів, що нічого спільного зі школою і навчанням не мали. На цих зборах Михайло дуже відважно себе виявив, і перебрав ініціятиву в свої руки і закінчив їх з вигодою для всього студентства, а не для комуністів.

Незабаром знайомиться із здібною українською студенткою Наталею Матвієнко — донькою б. адвоката й народної учительки. Після шлюбу в Київській Софії, що був уділений самим митрополитом Липківським, Михайло працює в школі, як викладач німецької мови і фізкультури. В школі Михайло також відважно виступає в обороні прав своїх колеґ-учителів, кривджених й ображуваних постійно завідуючим - парткомуністом. В житловому будинку, де робилися різні надужиття і кривда звичайним людям партійними наглядачами, Михайло протестує проти цих надуживань і виступає в обороні покривджених. Словом, Михайло постійно йде „проти течії", проти офіційно упривілейованих партійців. На нього звертає свою увагу всемогутнє ГПУ, яке в Михайловому „досьє" зібрало вже чимало доносів від місцевих комуністів про його неполадки з ними, про його церковний шлюб, про постійне вживання ним лише української мови, що видавало його з головою, як „недобитого петлюрівця".

Відчувши небезпеку, Михайло міняє місце свого перебування, з Києва виїжджає до Харкова, де починає працювати на становищі інженера-економіста.

Його начальник комуніст Нус доручає йому складне і відповідальне завдання — облік хлібних культур по Харківській області, силою якого ввесь буквально хліб, щодо останнього фунта, мав би бути зданий державі, а населення, зокрема селянство, явно було засуджене на голодову смерть. Такі заходи були застосовані і по інших областях. Це була підготовча стадія до заплянованого червоною Москвою голоду, очевидного народовбивства в поневоленій Україні. Щоб тільки не піти в розріз зі своїм сумлінням, Михайло з великим ризиком звільняється від цієї праці і знов повертається педагогічної праці. Але і в школі земля під ним починає горіти. Дальші доноси на нього до ГПУ, звільнення з праці, примусове безробіття, втрата харчової картки і, врешті, закономірний большевицький фінал — арешт. Від цієї лиховісної події починається для Михайла Гриня і його родини справжня трагедія. Що там в порівнанні пригоди і небезпеки Одисея і терпіння його вірної жінки Пенелопи?! Що навіть в порівнянні муки Тантала?!

Гриня тяжко катують у в'язниці ГПУ. Він бачить сотки таких самих в'язнів совєтського режиму, українських людей з різних прошарків суспільства катованих, калічених, замордованих. Але Гринь не заломлюється, „не розколюється" й обвинувачення у сфабрикованих злочинах, як напр. шпигунство в користь Польщі тощо — не підписує. заочний засуд таємної трійки НКВД, тяжкі митарства подорожування по безмежних просторах СССР з Харкова на Колиму, майже без харчів і майже без води. В'язні вмирали сотками, тисячами смертю справжніх мучеників. Це в дорозі.

А на Колимі? Рабська вісімнадцяти годинна „праця" на добу на золотокопнях з ґрунту постійної мерзлоти, бо „страно нужен желтий метал!" Так потрібний на пропаґанду отруйної утопії комунізму по всій земній кулі. Словом, далі постійне голодування, знущання, биття, тортури і смерть тисяч в'язнів довкола. І треба було мати не абияке фізичне здоров'я і ще більшу моральну силу, щоб все це пережити тих кілька років, протягом яких Михайло Гринь, як „ворог народу", як „контрик" перебував на Колимі.

Не менше трагічні переживання і родини „ворога народу" дружини, єдиного синочка Славка і старенької мами. В них конфіскують кімнату, а всіх трьох викидають до невеличких холодних сіней. Наталю Гринь, одразу ж після арешту її чоловіка Михайла, звільняють з праці. Родина живе в напівголодному стані, продаючи на хліб, на конечне для життя, залишки деяких речей, щоб тільки не вмерти голодовою смертю. Всі колишні знайомі і співпрацівники відвертаються від Наталі, не пізнають її, тікають від неї, як від прокаженої, бо вона жінка „ворога народу". Мешканці дому, особливо комуніст Найдіс і його любка Іда Кац та московка Охліна роблять цій нещасній українській родині безліч прикростей, щоб до решти затруїти їй життя. Навіть над маленьким Славком як сином „ворога народу" знущаються, б'ють в школі, на вулиці, на подвір'ю. Дитина постійно в синяках. Мати забирає його зі школи і він вчиться дома під доглядом старенької бабусі. Наталя ж наполегливо і відважно бореться за своє і своєї родини право на життя „під сонцем найдемократнішої сталінської конституції". Їй офіційно пропонують виріктися свого чоловіка, але вона, залишається відданою своєму нещасному Михайлу. Вона не припиняє заходів про звільнення свого чоловіка з далекого заслання. Щойно по звільненні Єжова наступила сповидна відлига для родин репресованих. Наталя знов одержує працю зі зменшеною платнею; її використовують, перетяжують завданнями в порядку офіційного навантаження. Всі свої фізичні і духові сили, своє знання і досвід вона концетрує на правильному виповненні навантажень, щоб тільки вдержатися на праці, щоб тільки мати засоби на вдержання родини. З цієї ж скромної платні висилає пачки з харчами на Колиму, щоб рятувати Михайла від фізичного виснаження і смерти.

За працею, за постійним клопотанням про звільнення чоловіка, вона майже не зауважує, як єдина її дитина від постійного недоживлювання, від холодних сіней, а може і з туги за батьком, впадає в анемію, а одного дня застуджується в черзі за нафтою, і вмирає. Втрата дитини остаточно заломлює моральні сили Наталі і вона непомітно для самої себе стає на грані життя і смерти. І тільки на одну мить усвідомлення, що на неї положена відповідальність за долю її чоловіка на засланні і старенької мами, стримує її від одчайдушного кроку самогубства.

При допомозі доброго адвоката Наталі вдається домогтися перегляду справи чоловіка в усіх відповідних інстанціях включно з Москвою і скасування присуду таємної трійки НКВД та звільнення чоловіка із заслання. Це була надзвичайна перемога, а водночас і вельми радісна подія для Наталі і її мами. Ця подія дала Наталі особливу наснагу далі боротися за життя і терпеливо чекати повернення чоловіка.

Врешті, і Михайлові Гриневі пощастило проскочити через вушко голки колимського НКВД і щасливо вернутися до Харкова. А далі, при кінці повісти, вибух війни в 1941 році і родина Гринів, внаслідок військових подій, потрапляє в нові умови, які розділили їх вже назавжди із соввладою.

Повість „Ворог Народу" документально висвітлює несамовиті страждання під соввладою не тільки родини Гринів, але і сотки тисяч подібних їй в цілій Україні і взагалі терпіння і страждання всього українського народу. Про всі ці страждання, про народовбивство в нашій українській діяспорі видано чимало брошур, спогадів, книжок, але повість Звичайної і Млакового, скажемо без перебільшення, перевершує все, що до цього часу опубліковано.

Легкий стиль, насиченість незаперечними фактами і деталями із совєтської підяремної дійсности, моменти психологічної напруги, драматичні події в Україні і Колимі, співчуття до всіх персонажів повісти, навіть не все діючих героїв, але і принагідних, владно тримають читача в постійній напрузі. Треба неабиякого зусилля, щоб в процесі читання відірватися від цієї повісти. І справді, ця повість написана не чорнилом, а кров'ю сердець, які багато вистраждали, — є цінним вкладом в нашу літературу. ця повість є також показником витривалости, відваги, життєвої наснаги і взагалі незламности духа української людини, що згідно із наукою Святого Письма: „Плоть немічна, дух живорящ".

Закриваючи сторінку повісти, читач з полегшою зітхає і разом з авторами набирає певности, що дух нашої нації є незламним, несокрушимим і що він, в остаточному висліді боротьби з чорними силами інтернаціонального комунізму, буде повним переможцем. Ствердження в цьому переконанні читача — чи і не є найвищою цінністю повісти і найбільшою заслугою авторів.

До недоліків повісти треба віднести деякі зайві повторення, як напр., „очі під дугами впертих брів", „учителька народниця". Але ця, так би мовити тавтологія, суттєвої шкоди літературній красі твору не завдає.

Добре було б, щоб цей твір дістався до рук нашого юнацтва, а особливо студентської молоді, для якої буде корисною інєкцією, заздалегідь профілактичним засобом, проти зарази комунізму, вбивчими міязмами якого наповнені авдиторії деяких американських колеґій і університетів, безліч політичних клюбів тощо.

Корисним було б для української справи видання цієї повісти іншими мовами.

На конкурсі Літературного Фонду ім. Франка в Чикаго, що відбувся в листопаді 1967 року, повість О. Звичайної і М. Млакового була відзначена першою нагородою.

Громадянство Нюарку й округи займеться збереженням творчости Ярослава Р. Геруса

В останніх роках нашого поселення зауважуємо відрадне явище серед українського громадянства, яке проявляється не лише зворотом до книжки, але також виявами сприяння літературній творчості.

Яскравим доказом цього являються часті літературні вечори, улаштовувані не лише професійними літературними об'єднаннями, але також такими організаціями, як „Пласт" і „Союз Українок".

Ці явища і спричинили постання в нюарській окрузі Товариства прихильників української Книжки.

Назване Т-во на своїх річних зборах постановило улаштувати „Літературний Вечір" письменника бл. п. Ярослава Р. Геруса.

Творчість Ярослава Р. Геруса доволі відома широкому громадянству з його праць поміщуваних у щоденнику „Свобода", літературних журналах „Київ", „Ми і Світ" й „Овид".

Крім того, з рамени ОУП „Слово" відбулися авторські вечори Ярослава Р. Геруса в 1960 році в Нюарку, а 1964 в Ню Йорку і Філядельфії.

На основі загального поінформовання й обізнання з творчістю покійного письменника можна ствердити, що його творчість хоч і багата, але розкинена по різних виданнях і чекає упорядкування й видання.

Передчасна і несподівана смерть письменника не дала йому змоги справитися з цим завданням.

Це завдання перебрало на себе Т-во Прихильників Української Книжки і 2 березня ц. р. о год. 5-ій пополудні, в Українськім Народнім Домі, при вул. Проспект, ч. 140 Ірвінґтон, Н. Дж., влаштовує Літературний Вечір творів Ярослава Р. Геруса.

Вечір відкриє голова Т-ва інж. Любомир Савойка, а головну доповідь про автора виголосить д-р Богдан Левицький, твори Геруса будуть читати пані Валя Калин і Іванна Кононів.

В музичній частині виступить солістка Зеня Вундзяк, при фортепіяновому супроводі Таїси Богданської, а проф. Р. Левицький на бандурі відіграє кілька композицій. Дохід з повищого вечора вцілості призначений на упорядкування й видання творів покійного автора.

Сподіваємося і віримо, що українське громадянство Метрополітальної Округи Нюарку і цим разом піддержить шляхетний замір Товариства Приятелів Української Книжки.

В. Н.

„В ГАМЕРИЦЬКОМУ КРАЮ"

Львівська співачка Володимира Чайка виступила з концертами в Ню Йорку, Дітройті, Чикаґо та ін. містах ЗСА, а також у багатьох містах у Канаді. Як поінформувала київська „Культура і Життя" з 9 лютого, в „гамерицькім краю" ніхто не сприйняв арій з різних опер у її виконанні, але співачку оплескували за виконання українських народних пісень. Газета писала: „У містах її розшукували в готелях, чатували на неї біля ресторану, зупиняли на вулиці" — українці в ЗСА і Канаді: „Ще раз змогли захоплені слухачі переконатись, що сучасна Україна є скарбницею талантів і наснаг, які, мов діямант, сяють на виднокрузі". Газета зазначає, що співачка, крім народних пісень, „обов'язково виконувала сучасних композиторів, що розповідають про нинішній день"...

Айзенгавер перебув операцію й почувається добре

Вашингтон. — Колишній президент Двайт Д. Айзенгавер в неділю вночі 23-го лютого перебув операцію, бо несподівано занедужав на „обструкцію кишок". Лікарі спочатку думали його лікувати неопераційними засобами з огляду на це, що пацієнт нездужає на серце і що він має 78-ий рік. Але неопераційні засоби не діяли, тоді лікарі вирішили оперувати пацієнта. Операція тривала дві години і 20 мінут і скінчилася о год. 11:30 перед північчю. Комунікат видали аж о год. 12:40 по півночі. Операцію переводили 7 лікарів під проводом головного лікаря армії генерал-поручника Ліонарда Д. Гітона. Військові лікарі побоювалися за здоров'я Айзенгавера з огляду на це, що він вже сім разів нездужав на серце, і з огляду на вік пацієнта. Цивільні лікарі дораджували перевести операцію, бо без неї не можна б вилікувати цієї недуги, яка виникла в наслідок операції запалення кишки, яку Айзенгавер перебув ще в 1956-му році. Айзенгавер перебуває в армійському шпиталі Волтера Ріда від 14-го травня 1968 року, коли він занедужав був вчетверте на серцеву атаку. Перебуваючи в цьому шпиталі він ще три рази діставав серцеву атаку. Його серце тепер було настільки здорове, що лікарі відважилися на операцію.

Москва пропонує компроміс в справі Західнього Берліну

Бонн. — Совєтський амбасадор у столиці Західньої Німеччини Бонні, Семйон Царапкін, відбув довгі наради з канцлером Куртом Ґеорґом Кізінґером у справі компромісового поладнання конфлікту, що виринув довкола німецького рішення відбути у Західньому Берліні 5 березня ц.р. вибори нового президента Німецької Федеративної Республіки. Царапкін запропонував і Кізінґер у принципі погодився, що Західня Німеччина відкличе ті вибори у Західньому Берліні й перенесе їх до іншого міста в заміну за згоду Східньої Німеччини відкрити кордон для відвідин мешканців Західнього Берліну у Східньому Берліні. З-посеред 2,200.000 тамошніх мешканців — коло 1,700.000 мають близьких кревних, свояків і приятелів у Східньому Берліні. Кізінґер розмовляв у цій справі телефонічно з своїм міністром закордонних справ, Віллі Брандтом, який тепер перебуває в Ню Йорку.

Комуністи розпочали новий наступ у В'єтнамі

Сайґон. — Комуністи розпочали обстрілювати сильними ракетами совєтського виробу Сайґон і коло 100 інших південно-в'єтнамських міст. Водночас розпалились бої в околиці тих міст, при чому — за американським підрахунком — впродовж останніх трьох днів згинуло коло 1,000 комуністичних вояків і коло 100 американських. Президент Ніксон наказав докладно інформувати його про стан операцій у В'єтнамі під час його подорожі по Европі, при чому заявив, що коли виявиться, що ця комуністична акція є зламанням умови, за якою розпочато переговори в Парижі, то ЗСА переведуть „протизаходи". Коментатори припускають, що ЗСА можуть відновити бомбардування Північного В'єтнаму.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

СЕНАТОР СПАРКМАН ПІДТРИМУЄ ПРОГРАМУ протиракетної оборони і твердить, що треба б протиракетні становища рідко розмістити для оборони більших міст і промислових центрів проти можливої загрози збоку комуністичного Китаю. Коли б не дійшло до згоди в справі контролі атомової зброї із СССР, тоді, на думку сенатора Спаркмана, можна б оборонну сітку цих протиракетних станиць збільшити. Об'єднані Автомобільні робітники заявляють, що протиракетна оборона „безкорисна і непотрібна", і тому президент Ніксон повинен припинити цю програму, яку називається системою „Сентінел". Сенатор Гейлор Нелсон із Висконсин гадає, що ракети Сентінел збільшать змагання у зброєнні.

АФП-КІО ВИСТУПИЛИ З МІЖНАРОДНОЇ Конфедерації Вільних Професійних Спілок, яку вони 20 років тому помагали засновувати на те, щоб протиставитися комуністичним впливам серед членів профспілок. Про виступлення говорив голова Американської Федерації Праці — Конгресу Індустрійних Організацій Джордж Міні, який казав, щоКонфедерація забуває про це, що вона була колись протикомуністична, і тепер щораз більше зближається до Москви, АФП-КІО платили річно 360,000 вкладок до МКВПС. Від 1-го березня припиняється вплата членських вкладок. Конфедерація прийняла на свого члена спілку Об'єднаних Автомобільних Робітників, хоч її членами можуть бути тільки крайові організації, такі, як АФП-КІО.

В 1968 РОЦІ 1,500,000 ОСІБ ПРИПИНИЛИ курити цигарки, як твердять представники Публічного Уряду Здоров'я. В минулому році зменшилося число викурюваних пачок цигарок до 200 денно, а в 1967-му році воно становило 215 почак динно на кожну особу в цій країні. Зменшення числа викурюваних пачок цигарок є важливим чинником для поправи здоров'я американців, бо курення цигарок спричиняє хронічні недуги легенів — хронічний бронхіт, емфізему та хронічну астму. Число цих недуг збільшилося в останній декаді, як це свідчать статистичні дані, більше як на 100 відсотків, бо збільшилося в тому ж часі і число викурюваних цигарок.

В ЄРУСАЛИМІ ВИБУХЛА в минулу п'ятницю 21 лютого ц. р. у великій харчовій крамниці бомба, яка вбила двох молодих покупців у віці 21 і 24 роки та поранила осіб. До авторства того терористичного атентату призналася та сама арабська підпільно - революційна організація, яка виконала наскок на швайцарському летовищі в Цюріху проти ізраїльського пасажирського літака.

ПАКІСТАНСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ МОХАММЕД АЮБ ХАН ЗАЯВИВ, що він не кандидуватиме більше в найближчих президентських виборах в березні 1970 р. Опозиція прийняла ту заяву, як признання Аюба Хана до своєї програ і капітуляції. Аюб Хан закликав опозицію до співпраці у виготовленні нової системи правління, опертої на принципах демократії.

ГУННАР ЯРРІНҐ ПОВІДОМИВ амбасадорів ЗСА, Британії, Франції і СССР в Об'єднаних Націях, що він відновлює свою місію посередника Об'єднаних Націй для справи замирення на Близькому Сході та виїздить до своєї головної квартири на Кіпрі. Яррінґ, амбасадор Швеції в Москві, роз'їздить вже близько півтори року між столицями Ізраїлю та сусідніх арабських держав, шукаючи в розмовах з тамошніми лідерами можливости устійнити спільну мирову плятформу.

В РИМІ ЗАКРИТО на необмежений час навчання в тамошньому університеті, який має 65,000 студентів, внаслідку авантур, що їх веде частина студентів - анархістів і нігілістів. Авантурницькі студенти захопили були 10 університетських будинків з-посеред усіх 13-ох, а після припинення навчання в цілому університеті — захопили також останніх три будинки. Покищо поліція сторожить тільки назовні будинків.

УКРАЇНСЬКИЙ МОНТРЕАЛЬ ЗБИРАЄ НА ВИДАННЯ ГАСЛОВОЇ „ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНОЗНАВСТВА" НТШ

Монтреаль. — Після довгої підготови, восени 1968 р. було створено з представників українських товариств і організацій Постійний Діловий Комітет зустрічі громадян з проф. д-ром Володимиром Кубійовичем, головним редактором гаслової україномовної „Енциклопедії Українознавства". До поширеного Ділового Комітету входять 50 осіб. Комітет займається збиранням фондів на продовження видання дальших томів гаслової „ЕУ" дальних томів гаслової „Енциклопедії Українознавства". 30-го березня на зустріч з українцями Монтреалю прибуде із Сарселю у Франції проф. д-р Вол. Кубійович. Постійний Комітет очолює В. Ковалюк, його заступником є представник православної громади при соборі св. Софії А. Запаринюк. Англомовну „Енциклопедію Українознавства" видає власним коштом УНСоюз, другий том її має вийти ще цього року.

ЧИКАҐО і ОКОЛИЦЯ!

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в Чикаґо, Ілл.

повідомляє, що

в суботу, 1-го березня 1969 року
в год. 7-ій веч.
в залі Клюбу „Левів" - 399 Відд. УНС
при 2353 Вест Чикаґо Аве., Чикаґо, Ілл. 60622

— відбудуться —

ЗАГАЛЬНІ РІЧНІ ЗБОРИ

в яких обов'язані взяти участь члени Окружного Комітету, Конвенційні Делегати, Відділові Делеґати та Урядники таких Відділів УНСоюзу

Чикаґо: 17, 22, 33, 35, 106, 114, 125, 131, 139, 157, 176, 220, 221, 243, 252, 259, 301, 379, 399, 423, 425, 452 і 472; Калумит Сіті, Ілл. 80; Ґері, Інд. 100; Милвокі, Виск. 103, Геммонд, Інд. 107; Джолієт, Ілл. 111; Палатайн, Ілл. 136; Шорія, Ілл. 190; Рокфорд, Ілл. 250; Гарвей, Ілл. 335; Арлінґтон Гайтс, Ілл. 395 і Савт Бенд, Інд. 499.

У ПРОГРАМІ НАРАД:

1. Відкриття та прийняття порядку нарад;
2. Вибір Президії Зборів;
3. Прийняття протоколу з попередніх Заг. Річних Зборів;
4. Потвердження зборами Номінаційної Комісії;
5. Звіт Управи та Контрольної Комісії Окружного Комітету;
6. Запити та дискусія над звітами;
7. Уділення абсолюторії уступаючій управі та контр. комісії;
8. Вибір Управи та Контрольної Комісії на чергову каденцію;
9. Обговорення та одобрення:
   а) План праці на 1969 рік;
   б) Відсвяткування 75-річчя УНСоюзу;
10. Розподіл квоти нових членів;
11. Внески і ухвали;
12. Закриття.

На зборах будуть приявними:

Інж. Степан КУРОПАСЬ, заст. гол. предсідника
Іван ІВАНЧУК, головний контролер
Олена ОЛЕК, головна радна
Тарас ШПИКУЛА, головний радний
Мирон КУРОПАСЬ, головний радний

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

ІВАН ІВАНЧУК — Голова
ТЕОДОЗІЙ НОСІЄВИЧ — Секретар

Підготовляють Конференцію Прихильників ПАБНА в Америці

Голова Міжнаціональної Організації Прихильників АБН в Америці д-р Іван Дочефф, болгарин, повідомляє, що 8 та 9 березня 1969 р. в готелю Коммодор при 42-ій вул. в Ню Йорку відбудеться чергова Конвенція Прихильників АБН в Америці (ПАБНА) та відзначення 25-річчя постання АБН. На засіданню представників всіх національних груп ПАБНА в дні 15 січня 1969 р. затверджено програму Конвенції, складено список запрошень для чільніших американських представників, відданих прителів всіх поневолених червоною Москвою націй, представників чужинецьких та українських організацій. Зокрема запрошено голову Організацій Українського Визвольного Фронту та АБН, бувшого прем'єра Українського Уряду з 30 червня 1941 р. у Львові, Ярослава Стецька, який недавно повернувся з Другої Світової Антикомуністичної Конференції (ВАКЛ) та XIV Конференції Антикомуністичної Ліги Народів Азії (АПАКЛ), відбутої в грудні 1968 р. в столиці В'єтнаму — Сайгоні.

З рамени конвенції відбудеться прийняття для запрошених гостей та учасників конвенції з їх виступами та мистецькою програмою. Відкриє Конвенцію голова міжнародної ПАБНА д-р Іван Дочефф, який минулого року побував в Лондоні на Світовому Конгресі АБН, як представник ПАБНА. Святкове слово виголосить президент ПАБНА д-р Нестор Процик, доповідь-привіт виголосить Ярослав Стецько. Виступлять американські достойники, як сенатори та конгресмени, представники азійських народів до Об'єднаних Націй та голова Тижня Поневолених Націй в Ню Йорку суддя Меттю Трой та інші.

Музичну програму виконають солістки та солісти естонців, білорусинів, румунів та бандуристки Осередку СУМА ім. хор. Тараса Чупринки з Ню Йорку. Ряд комісій приготовляють конвенцію: як пресова й пропаґандивна інж. Тед Дженінкс від американської моді, мистецька — д-р Ніколай — румун, резолюційна — Чарлз Андреанскі — мадяр, політична — д-р Іван Дочефф — болгарин, привітання гостей Мих. Шпонтак — українець та сотн. Анти Дошин — хорват, фінансова — інж. Вол. Пілеса — білорусин, інформаційна д-р Антоній Плескачевський та ін. Імпрезою буде проводити інж. Міро Гал — хорват, який виступав на тригодинній телевізійній програмі ПАБНА у Вашинґтоні мин. р. Резолюції в обороні поневолених Москвою націй вислані до Об'єднаних Націй та урядів вільних держав світу, включно з Америкою.

Інформаційний референт ПАБНА

Вся українська телевізія для дітей міститься „в одній кімнатці"

Київ. — Вся українська телевізійна установа, що обслуговує мільйони глядачів віком від 3 до 18 років життя, міститься в одній кімнатці. Для праці з авторами їй дає окупаційний режим мізерні кошти. „Літературна Україна" з 11-го лютого свідчить: „Працювати важко, бо редакція мала і займає лише одну кімнатку. Телепередачі для дітей, як жадні інші вимагають особливого творчого контакту з письменниками, художниками, авторами. А кошти на гонорар відпускаються мізерні. И це не може не позначатися на якості передач". Крім таких утруднень, є ще й інші, наприклад, керувати телевізійною українською програмою для дітей в „УССР" призначено приїжджу В. Челнокову.

СКОРИСТАЙМО З БОЖИХ ЛАСК ПІД ЧАС СВЯТОГО ВЕЛИКОГО ПОСТУ

(Закінчення зі стор. 2-ій)

Усяку журбу вашу покладіть на Нього, бо Він піклується про вас" (1 Петро 5:5-7).

Св. Петро не забув про чоловіків: „Ви, чоловіки, живіть розумно з вашими жінками, як істотами, що від вас слабші, віддаючи їм належну шану, як спадкоємцям благодаті життя, — тим ваші молитви не втрачатимуть на силі" (1 Петро 3:7).

До жінок звертається Апостол ось тими словами: „Так само ви, жінки, коріться своїм чоловікам, щоб, навіть якщо деякі й не вірять слову, були поводженням жінок позискані без слова, коли побачать ваше життя у чистоті й повазі. Нехай ваша окраса буде не зовнішня — заплітання волосся, накладання золотих обручок чи прибирання в шати, але всередині людського серця, в нетлінності душі, лагідної та мовчазної; це многоцінне перед Богом" (1 Петро 3:1-4).

Вас, шановні Провідники і Члени церковних і народних товариств і організацій, Верховний Апостол Петро взиває практикувати християнські чесноти такими словами: „Нарешті, всі ви будьте однієї думки, співчутливі, братолюбні, милосердні, смиренні. Не платіть злом за зло чи лайкою за лайку, а, навпаки, благословляйте, бо ви на те покликані, щоб успадкувати благословення. Бо хто хоче життя любити й бачити дні добрі, хай береже язик від лихого, уста від слів лукавих. Хай ухиляється від зла і добро чинить, шукає миру, змагається за нього" (1 Петро 3:8-12).

Вам усім, Преподобні Сестри, які посвятили своє життя для Бога, Церкви й Українського Народу, Божественний Спаситель торжественно заявляє: „І кожний, хто задля імени Мого покине дім, братів, сестер, батька, матір, жінку, дітей, поля, в сто разів більше одержить і життя вічне матиме в спадщину" (Мат. 19:29).

Нехай Господь Бог за молитвами Пресвятої Богородиці благословить Вас усіх.

† АМВРОЗІЙ
Митрополит
Філядельфійський

ЖУРНАЛОВІ УАПЦ В АНГЛІЇ „ВІДОМОСТІ" 20 РОКІВ

Лондон. — Журнал „Відомості", орган Генерального Правління Української Автокефальної Православної Церкви у Британії ввійшов у 20-ту річницю свого існування. Журнал друкує відомості з Гол. Канцелярії Митрополита УАПЦеркви в Англії Преосв. Ніканора, відомості з життя Церкви, в тому і в інших країнах, вістки з релігійного життя у світі, хроніку, спогади з підсовєтського минулого тощо. З великою теплотою інформували „Відомості" про відвідини Кардиналом Йосифом Сліпим Осередку УПЦеркви у Бавнд Бруку в ЗСА. Журнал виходить щокварталу.

Рокефеллер домагається зміни у відношенні до Латинської Америки

Олбані, Н. Й. — Нюйоркський губернатор критикує дотеперішнє становище ЗСА до держав Латинської Америки. Американські політики, казав губернатор, висловлюють свої думки про політику латинських американських держав і зовсім не стараються пізнати, що думають провідники цих держав. Як відомо, Рокефеллер має в квітні відвідати столиці латинських американських держав. Він заявив, що його ціллю буде пізнати, які пляни, надії, аспірації мають південні американці, чого вони бояться з боку ЗСА, і аж тоді він зможе зайняти становище до програми самих південних американців. Рокефеллер сказав, що треба брати поради від них, а не давати їм накази, як призвичаєні робити деякі американські політики. „Разом, вони і ми, казав Рокефеллер, зможемо знайти шляхи, які заведуть нас до спільних інтересів і спільної долі."

Замість квітів на могилу
бл. п. БОЖЕНИ ТАРНАВСЬКОЇ
матері нашої Голови і Приятельки п. Оксани Ленець,
на Фонд будови Церкви в Кергонксон, Н. Й.
зложили 30.00 долярів
89 Відд. СУА, А. і Д. Слободяни, О. і З. Савчуки,
С. і М. Варусевичі і Настя Грибович.

Замість квітів на свіжі могили
наших Дорогих Приятелів:
бл. п. МАРІЯНА ПОПЕЛЯ
бл. п. інж. ФЕДОРА САВЧУКА
бл. п. інж. БОГДАНА ТУРКА
складаємо 30.00 долярів
на Катедру Українознавства на Гарвардському Університеті.

Д-р Іван і Марія ГАЛІП

ПОДЯКА

28-го листопада 1968 року відійшов від нас у Вічність

бл. п. ВАСИЛЬ КУЛЬЧИЦЬКИЙ

Поховано Покійного 30-го листопада 1968 р у Львові.

Оцим складаємо щиру подяку Верховному Архиєпископові і Кардиналові Йосифові Сліпому за молитви за душу Спочилого.

Родині, Приятелям і Знайомим за теплі слова співчуття в нашому смутку.

Отцеві Ю. Маркевичеві за відправлення Служби Божої.

Зокрема дякуємо 11-му Відділові СУА в Трентоні за офірування Поминальної Служби Божої і Панахиди.

В жалобі:
ОЛЬГА ФАРАОНІВ — донька
д-р БОГДАН ФАРАОНІВ — зять

В пам'ять Покійного Батька, складаємо 500.00 долярів на Українську Катедру Св. Софії в Римі.

ПОДЯКА

Дня 2-го жовтня 1968 року відійшов від нас у Вічність
наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО й ДІДУСЬ

бл. п. ВАСИЛЬ КІНАХ

бувший старшина УГА та учасник Визвольних Змагань.
Похований на українському цвинтарі в Гартфорді, Конн.

В тих тяжких для нас хвилинах, Родина, Приятелі, Сусіди старалися облегшити наше горе словами розради й потіхи та помогли нам в переведенні похорону. Цею дорогою складаємо Їм всім нашу подяку, зокрема:

Дякуємо в першу чергу ВПрп. о. Степанові Баландюкові за уділення Найсвятіших Тайн Покійному, за відправлення Панахиди та Богослужби з прощальним словом і за відпровадження Тлінних Останків на місце Вічного Спочинку;

Дякуємо Всч. о. Андрієві Стасюкові, товаришеві шкільної лавки за відправлення поминальної Богослужби в Бофало;

Дякуємо ВП. лікарям — д-рові Н. Ваврові та д-рові М. Яцухові за дуже совісну опіку впродовж довгої хвороби Покійника;

З черги дякуємо Родині, що прибула здалека, щоб взяти участь в похоронних обрядах та облегшити наше горе: М. Линиці з дружиною, І. Кобіц та Г. Чучман з Канади;

Дальше дякуємо дуже церковному хорові та його диригентові інж. О. Пришлякові за зворушуючі, прекрасні співи під час похоронних відправ та за жертву на катедру св. Софії в Римі;

Дякуємо рівнож щиро Паням з СУА та Пластовому гуртковi „Серна" за квіти й молитви, та дорогим Приятелькам-Паням за великий труд при приготуванні тризни, як рівно ж панам Рудкові і Кебалові за поставлення хреста на могилі Покійника та п. Ользі Пришляк за велику поміч і розраду в часі наших найтяжчих хвилин.

Всім, що не жаліли труду і численно прибули на похоронні торжества, за всі вислови співчуття — особисті і письмові — за жертви на Служби Божі та за квіти наше сердечне Спасибі! Хай Всемогучий винагородить Всім сторицею.

СТЕФАНІЯ — дружина
ОЛЕГ — син з дружиною ЛЮБОЮ, дочкою ХРИСТЕЮ та сином ЮРКОМ
АНАСТАЗІЯ - сестра з мужем ІВАНОМ КОЦУРОМ

У глибокій скорботі повідомляємо, що в середу 19-го лютого 1969 року
помер у Мюнхені на 90-му році життя

Генерального Штабу генерал-полковник
Микола Капустянський

ГОЛОВА СЕНАТУ ОУН

Народжений на Січеславщині 1879 р., нагороджений численними бойовими орденами, шеф Штабу дивізії Першого Українського Корпусу під командою Генерала Павла Скоропадського, генерал-квартирмайстер Штабу Армії УНР, один з основоположників Організації Українських Націоналістів і учасник Першого Конгресу Українських Націоналістів 1929 р. у Відні, довголітній член ПУН і його військовий референт, учасник і військовий керівник Похідних Груп 1941-1943 рр., перший керівник Військового ресорту Виконного Органу Української Національної Ради, автор воєнноісторичних книг і численних статтей.

Похорон відбувся в понеділок, 24-го лютого 1969 р. в Мюнхені.

Хай пам'ять про Нього буде вічною між нами, а Його, позначений героїчними зусиллями і тяжким трудом, життьовий шлях хай буде взором для майбутніх поколінь!

Центральна Управа ОДВУ

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. інж. БОГДАНА ТУРКА
складає 10.00 долярів
на Фонд В. Винниченка
та 10.00 долярів
на Фонд Видання Поезій Ф. Коваля
Родина БУКАЧЕВСЬКИХ

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА в ЗСА
ділиться з Членством і Прихильниками вільної української науки сумною вісткою,
що 13-го лютого 1969 року відійшов у Вічність
на 79-му році життя

Проф. МИХАЙЛО ОСІНЧУК

член НТШ, визначний мистецтвознавець,
маляр і візантолог.

Похорон відбувся 14-го лютого 1969 р. в Ню Йорку.
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ВП. П-ству проф. д-р Р. Осінчукам складаємо сердечні слова співчуття.

УПРАВА Т-ВА УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ
ВІДДІЛ у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па.
з болем повідомляє всіх Членів,
що дня 19-го лютого 1969 року
ненадійно помер на 76-му році життя

сл. п. Інж. ОСИП СТОЙКЕВИЧ

довголітній член нашого Товариства.

Замість квітів на могилу, складаємо 25.00 долярів на улюблену ціль Покійного — Університет у Римі.

ВП. Родині Покійного висловлюємо глибоке співчуття.

УПРАВА ТОВАРИСТВА

ДЕНВЕРСЬКИЙ ВІДДІЛ ТОВАРИСТВА ПРИХИЛЬНИКІВ УНР
з глибоким сумом сповіщаємо ВП. Генералам, всім Ветеранським Організаціям, та всьому Українському Громадянству, що дня 11 лютого 1969 р. відійшов у Вічність на 87 році життя
наш Легендарний Полководець, лицар ордену Залізного Хреста, ордену Хреста Симона Петлюри, Воєнного Хреста та інших воєнних відзначень і Військовий Міністер Армії УНР

св. п. Генерал-Полковник АНДРІЙ ВОВК

Покійний народився 15 жовтня 1882 р. в Дельках Золотівського повіту, Полтавщина. В 1917 році був Членом Армійської Ради і від початку до кінця перебував на становищах Командира різних Дивізій Армії УНР, Міністром Військових Справ і Командармом.

ВП. Генераловій і Синові Покійного висловлюємо наше щире та глибоке співчуття.

УПРАВА Т-ВА ПРИХИЛЬНИКІВ УНР в ДЕНВЕРІ

З болем серця повідомляють Рідних, Приятелів,
Земляків рідного Тернополя про те,
що 16-го лютого 1969 року згинула нагло
в автомобілевій катастрофі в Маямі
на 25-му році весни життя
наша Найдорожча ДОЧКА

бл. п. НАДІЯ МАРІЯ ОСТАПЮК

В безмежному смутку:
ЕВГЕНІЯ і БОГДАН — батьки
ЛІДІЯ ГОРАН — сестра з мужем ЙОСИПОМ і дітьми: ДАНИЛКОМ і ПЕТРУСЕМ
ІГОР БОРИС — брат
ПЕЛАГІЯ ВЕКЕСЕВИЧ — бабуня
ОЛЯ і ВОЛОДИМИР ВЕКЕСЕВИЧІ — вуйки
ЛЯЛЯ, ЗІРКА і НАТАЛКА — кузини
ЯРОСЛАВА і ГРИГОРІЙ ШАРАНЕВИЧІ — вуйки з дітьми
ІВАННА і МИКОЛА СИВІ — вуйки з сином
КАТРЯ і ЛОНГІН ГОДІВСЬКІ — вуйки
ЛЕСЯ і ТАРАС — кузини

Похорон відбувся 19-го лютого 1969 року в Маямі, Флор.

Ділимося сумною вісткою, що 19-го лютого 1969 року ненадійно відійшов від нас у Вічність на 76-му р. життя
наш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, ДІДУНЬО і БРАТ

бл. п. Інж. ОСИП СТОЙКЕВИЧ

народжений в Заліщиках, Галичина.

ПОХОРОН відбувся в суботу, 22-го лютого 1969 р. з церкви Царя Христа у Філядельфії, Па. на Український Католицький Цвинтар у Факс Чейсі.

В глибокому смутку:
ВЕРОНІКА — дружина
доньки: ЛУКІЯ ГРИЦІВ з чоловіком ТЕОДОСІЄМ
ІВАННА ГАНКЕВИЧ з чоловіком ПЕТРОМ
МАРІЯ
внуки: РОМКО, ЯРЕМА, АНДРІЙКО, ОРИСЯ, ТИМІШ
сестра: МАРІЯ ПРОЦИК з чоловіком МИКОЛОЮ і дітьми
брат: ЕВГЕН з родиною в Арґентині
Рідня в Україні і на еміґрації

Замість квітів на могилу просимо складати пожертви на Український Університет в Римі.

О. Гончар і Л. Новиченко критикують „мюнхенських експертів", І. Дзюбу, поетку І. Жиленко та „українських буржуазних націоналістів"

Київ. — Після понад дворічної перерви скликано в Києві третій пленум Правління Спілки Письменників УССР, під наглядом так зв. секретаря ЦК комуністичної партії УССР Ф. Овчаренка та „гостей з братніх республік", у тому керівного працівника Спілки Письменників СССР у Москві Карабутєнка, представника московської „Литературной Газети" і ін. Пленум розпочав вступним словом голова СПУ Олесь Гончар, який покликавсь на те, що й Ленін „розумів і любив українську мову" і домагавсь, щоб „наша критика була ще пристраснішою, ще гострішою у виступах проти ворожої ідеології сучасного імперіялізму, у відповідях рівним отим мюнхенським „експертам", які, бувши відкинуті геть гнівом і презирством народним, все ще пробують з відстані . . . на свій фальсифікаторський лад тлумачити українську совєтську літературу". Доповідь сталінського типу і сталінських погромницько - доносицьких часів під наг. „Критика і літературний процес напередодні ленінського ювілею" виголосив критик - партієць Л. Новиченко, відомий і з раніших доносів на українських працівників пера. „Душею естетики ленінізму є принцип комуністичної партійности", говорив промовець, закликаючи письменників, поетів, драматургів, критиків і літературознавців віддавати „борг нашої літератури перед головною силою поступу — робітничим класом". Доповідач виступив проти літературно-критичних праць Івана Дзюби, проти поезій молодої поетки І. Жиленко, проти позитивного наставлення до творчости М. Зерова і „неоклясиків" тощо, схвалював і підносив таких „голобельно-партійного" типу „українських літераторів", як А. Макаров, С. Широков, О. Ніканорова і т.п. В кінці, не згадуючи про недопущення в Україну творів українських письменників на еміграції, Л. Новиченко закликав „боротись" проти тієї літератури і еміграційних літературознавців: „Постійним фронтом критики, як і всіх наших літературних сил, має бути безкомпромісна боротьба проти буржуазної ідеології, проти ворожих нападок на радянську літературу та її творчий метод — соціялістичний реалізм. Серед сонму ідейних противників у нас є особливо підступний, хоч і здавна знайомий, це — український буржуазний націоналізм. Вони теж „перебудовуються" в своїх мюнхенських, канадських, нюйоркських гніздах, ці професійні майстри політичної облуди: не тільки лають нас, але часом і заграють, наклепи на всю літературу перемежовують з фальшивими лестощами на адресу тих, кого б їм хотілось духовно похитнути, повні відра своєї старої націоналістичної трутизни розводять одніською-двома ампулами нової, „прогресивної", „лояльної", майже соціялістичної фразеології. Ці ідеологічні маневри ворога повинні знаходити постійну й ефективну відсіч з нашого боку. І не тільки у формі прямої полеміки, яка теж має бути активізована й урізноманітнена, а перш за все шляхом посилення політичної цілеспрямованості наших праць, досліджень і виступів. У відповідь на всі обмови й підступи ідейних ворогів наша критика й літературознавство будуть ще з більшою силою стверджувати правоту і плодотворність ленінського шляху, яким ішла і йде разом з партією і народом українська радянська література. Володимир Ілліч Ленін радив..." і т.д. Пленум тривав 2 дні, 13 і 14 лютого. „Літературна Україна" повідомила про перший день пленуму в числі з 14 лютого.

Московська звукозаписна фірма „Мелодія" записує в Києві нові платівки

Київ. — Впродовж останніх щонайменше п'яти років преса в Україні була заповнена домаганнями читачів та запитаннями „де можна придбати грамплатівку". Під тиском цих запитів та, очевидно, для того, щоб далі відкладати справу будівництва фірми патефонних платівок в Україні, до Києва прибули фахівці з обладнанням із Москви, із „всесоюзної фабрики грамплатівок „Мелодія". Вони вже записали на платівки антиукраїнську оперу Корнійчука-Губаренка „Загибель ескадри", в якій історія української боротьби поставлена з ніг на голову. „Молодь України" з 8 лютого повідомила в замітці під наг. „Мелодія" записує в Києві", що „на численні прохання громадських організацій та ЦК комсомолу України фірма „Мелодія" готує ряд записів виконання провідних майстрів сцени, музичних творів українських композиторів, а також відомих поетів (цикль „Бібліотечка молодого поета"). Всі записи незабаром будуть завершені і з'являться до 50-річного ювілею ЛКСМУ. Вже зроблено записи двох українських поетів Дмитра Павличка та Бориса Олійника, а також деяких творів українських молодих композиторів у виконанні симфонічного оркестру театру опери та балету імені Т. Г. Шевченка. Серед нових пластинок, що їх „Мелодія" плянує зробити на Україні, — записи пісень у виконанні лауретів премій „Ленінського комсомолу", лауреатів конкурсу ім. Глінки. Кілька днів тому було записано нові пісні композитора Ігоря Шамо, твори нового естрадного ансамблю під керуванням Мирослава Скорика."

Випущені платівки будуть частково переслані за океан, зокрема, інформує „Молодь України", „чимало з цих робіт, що випускає „Мелодія", братиме участь на всесвітній виставці в японському місті Осака".

КОМІСІЯ В СПРАВІ ПРОТИАМЕРИКАНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТИ ДІСТАЛА НОВУ НАЗВУ

Вашингтон. — Палата Репрезентантів більшістю 262 до 123 голосів змінила назву Палатної Комісії в справі протиамериканської діяльности на Палатну Комісію Внутрішньої Безпеки. Проти Палатної Комісії в справі протиамериканської діяльности часто виступали ліберальні члени Палати. Проти її діяльности гостро виступили прихильники комуністів та самі комуністи, які домагалися її ліквідації. Теперішні конгресмени також були проти нової назви для цієї Комісії, але більшість Палати вирішила, що треба окремої Комісії, яка могла б вести слідство проти тих, які загрожують внутрішній безпеці цієї країни. Ця Комісія і надалі має завдання вести слідство проти цих осіб, які хотіли б встановити диктатуру в цій країні, скинувши демократичний її Уряд.

В СИРІЇ СТРАТИЛИ 7-ОХ „ШПИГУНІВ"

Багдад. — Трьох вояків розстріляли і чотирьох цивільних повісили у столиці Сирії Багдаді і тіла всіх їх виставили на публічний вид після засудження їх військовим трибуналом на смерть за шпигунство в користь Ізраїлю. Всі страчені — мусульмани, жидів між ними не було. В минулому місяці повішено в Багдаді 14 „шпигунів", між ними 9 жидів. Всі теперішні жертви іракського режиму були у віці між 19 і 28 років.

До прибуття „Динамо" до ЗСА

Київська газета „Молодь України" з 14 лютого повідомила про виїзд спортовців-футболістів „Динамо" „з України в Москву, а через два дні вони вилетять у ЗСА". „Динамівці" матимуть 4 футбольні зустрічі, повідомив голова Федерації футболу в УССР Ф. Мартинюк, подаючи наступні прізвища учасників команди: „Тренери динамівців Віктор Маслов і Віктор Терентьєв беруть з собою вісімнадцять футболістів — Віктора Банникова, Євгена Рудакова, Василя Кириченка, Миколу Богданова, Вадима Соснихіна, Сергія Круликовського, Володимира Левченка, Юрія Ванкевича, Федора Медвідя, Йосипа Сабо, Василя Турянчика, Віктора Серебрянникова, Володимира Веремеєва, Анатолія Боговика, Валерія Поркуяна, Анатолія Пузача, Владислава Семенова, Віктора Кащея". Є. Мартинюк є відповідальним за поїздку „динамівців" — чемпіонів СССР з футболу — до ЗСА.

АНКЕТИ ДІТЯМ „ДЛЯ ВИБОРУ ПРОФЕСІЇ"

Керівник „психологів у м. Луганську" Т. Афанасьєва на сторінках „Молоді України" з 12 лютого повідомила про застосування давно поширеної в Америці методи анкет, але... до школярів. На основі відповідей учнів наперед призначають „вибрати" фах: „Луганці створили схему, яка включає в себе 72 таких типи. Розроблені і визначені критерії, за якими оцінюються психофізіологічні якості людини: сила і слабкість основних нервових процесів, співвідношення і сталість збудження й гальмування, стан першої і другої сигнальних систем. Обстеження робиться таким чином. „Пацієнту" дають заповнити анкету із 146 питань. За п'ятибальною системою пропонується оцінити свої якості — працедатність, ініціятиву, спосіб мислення, вразливість, інтерес до проблем життя і смерті, відносин між людьми і навіть... глибину сну, апетит тощо. Школярі повинні ще вказати професію, яку вирішили обрати, і мотиви вибору".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 1-го БРЕРЕЗНЯ 1969 р.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Річні загальні збори 204 Відд. ім. о. А. Гончаренка о год. 5-ій по пол. в домівці „Самопомочі" 98 Друга Евеню (між 5-6 вул. На порядку: звіти урядників, Контр. Комісії, вибір нової Управи та інші важливі справи. Проситься чл. прибути. По зборах — перекуска. — П. Марко, редс., В. Палідвор, секр.

НЕДІЛЯ, 2-го БЕРЕЗНЯ 1969 р.

НЮАРК, Н. Дж. Річні збори Т-ва Орлик — 27 Відд. о год. 1-ій по пол. в домівці Самопомочі при 249 Stuyvesant Ave., Нюарк, Н. Дж. — Управа.

ОМАГА, Небраска. Річні загальні збори Т-ва Карпати —356 Відд. о год. 2-ій по пол. в приміщенні церковної домівки. На порядку: звіти Управи та вибір нової на 1969 р. Проситься чл. прибути. — М. Депа, гол., О. Продивус, секр., М. Воробець, касир.

ТАРЗАН, Ч. 6138. Побачили парашутиста!

IN THE MORNING'S FIRST LIGHT, TARZAN AND ITO RESUME THEIR RESCUE MISSION!
I DREAMED LAST NIGHT HE WAS DEAD AND WON'T BOTHER US!
YOU'RE STILL A LITTLE SAVAGE, ITO -- I THOUGHT I'D CIVILIZED YOU!
YOU HAVE, TARZAN-- ONLY I DON'T WANT ANYBODY HERE BUT US!
WITH ANY LUCK WE MAY REACH HIM IN ANOTHER HOUR...
I SEE HIM, TARZAN... HE LOOKS DEAD!

Вранці при першому проблиску Тарзан та Іто відновили свою рятункову місію! — Мені снилося вночі, що він не живий і не буде нам докучати!

— Ти ще й досі малий дикун, Іто! .. Я сподівався, що мені вдасться тебе цивілізувати! — Вам вже вдалося, Тарзане! Я тільки не хотів би тут нікого, крім нас!

— З якимнебудь щастям маємо дійти до нього за годину . . . Я бачу його, Тарзане! Він виглядає на неживого!